

Борислав Крачунов

Истинското лице на  
Ванга

Фондация „Вечен живот”  
София, 2009

© Борислав Крачунов, автор, 2009  
© Архимандрит доц. д-р Павел Стефанов, редактор  
Предпечат: Филип Папратилов  
ISBN 978-954-92152-2-9

© Фондация „Вечен живот”, София, 2009  
© Всички права са запазени. Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана в каквато и да е форма. Материали от книгата се използват единствено с разрешение от автора.

За връзка с автора:

E-mail: [bobyemy@abv.bg](mailto:bobyemy@abv.bg)  
[krachunovi@abv.bg](mailto:krachunovi@abv.bg)

Интернет страница:  
[www.bobyemy.com](http://www.bobyemy.com)



**Елате при Мене всички  
отрудени и обременени,  
и Аз ще ви успокоя.**

**Аз съм пътят,  
и истината,  
и животът;**

**Господ Иисус Христос**



„Пазете се от лъжливите пророци... По плодовете им ще ги познаете.” (Мат.7:15-16).

## Господ Иисус Христос

Знам, че с тази книга ще предизвикам сериозна критика и негативното отношение на много хора, и най-вече на тези, които са сред апологетите (защитниците) на Ванга. Знам също, че за повечето от тях идеята, че нечистите духове не могат да правят добро, а само зло, е основно доказателство за това, че чрез Ванга действа Бог, но точно там е уловката на бесовските сили обаче, а по-късно, когато човек вече е здраво сграбчен в лапите им, разбира на кого е предал живота си.

Нека Ви провокирам с няколко въпроса:

Кой разумен човек ще предаде вярата си и упованието си на бесовските сили, ако знае, че са такива?

Не мислите ли, че Бог в Библията умишлено разкрива двойнствената им природа и подчертава способността им да се изявяват в различни образи с цел да ни предпази от тях?

Не мислите ли, че тези различни образи, в които се явяват бесовете, са с цел човек да може да ги приеме по-лесно, който иначе би приел истинското лице на нечистите демонични сили?

Какво да кажем за случая, описан в Свещеното Писание, когато св. апостол Павел проповядва Спасителя в град Филипи (Гърция), а наред с него

върви пророчица с предсказателен дух, който говори: „Тези човеци са слуги на Всевишния Бог, които ви проповядват път за спасение” (Деян. 16:16-17). Въпросът ми е: истина ли говореше духът? Истина беше, но въпреки това св. апостол Павел се обърна към нечистия дух и му каза: „Заповядвам ти в името на Иисус Христос да излезнеш от нея. И (демона) излезе в същия час.” (Деян. 16:18). Ако апостолът си беше премълчал, хората щяха да останат с впечатление, че тя е Божи служител.

В Библията Бог разкрива лицето на нечистите духове, които въпреки природата си изповядваха Иисус Христос като Божи Син. Това беше абсолютна истина, което означава, че те, макар и лъжци по природа, се нагласят да говорят истина, когато това способства за пъклените им цели.

Следователно не се впечатлявайте от това, че врачки, ходжи, екстрасенси, магьосници, ясновидци и т.н. ви познават и посочват точни диагнози и методи на лечение. Нека не се впечатляваме от свръхестествените прояви, а по-скоро да се запита-ме: кой е източникът, чрез когото получаваме информацията и напътствията?

Ако ние, като хора с ограничени възможности, носим в себе си двойствената си природа и много пъти и в различни ситуации и обстоятелства умело прикриваме истинските си впечатления и намерения по отношение на дадено нещо или някой, то колко повече тези свръхестествени същества с далеч по-големи възможности от нас няма да играят своя театър само и само да ни излъжат и завлекат под същото осъждане за вечността, под което са и те?

Нека не бъдем повърхностни по отношение на жизнено важни въпроси, от които зависят настоящето и бъдещето ни.

Бог ни е дал оръжието Си, и е обезоръжил духовете на мрака в Своето Слово – Библията, един безценен подарък за нас.

От автора.

Книгата „Истинското лице на Ванга” първоначално започнах да разработвам като тема за дипломна си работа със заглавие „Живот и дело на Ванга от християнско гледище”, която по-късно защитих в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски”, и се дипломирах със степен магистър по теология.

Благодаря на моя Бог и Спасител Иисус Христос, чрез Когото се осъществи написването на тази книга и възможността да изявя библейската истина за Неговото учение сред своя български народ, роднини и приятели.

Изказвам сърдечна благодарност към моята съпруга Емануела, моя научен ръководител архимандрит доц. д-р Павел Стефанов, който редактира и коригира настоящия скромнен труд и на ръководството и преподавателите от Шуменския университет „Епископ Константин Преславски”.

Посвещавам книгата на всички хора, попаднали под влиянието на окултизма в една или друга форма с пожелание за духовно просветление и освобождаване от бесовските учения, намерили място в живота им.

## Списък на използваните съкращения за книгите в Библията

### Стар Завет

|               |                     |
|---------------|---------------------|
| Бит.....      | Битие               |
| Изх. ....     | Изход               |
| Лев. ....     | Левит               |
| Числ. ....    | Числа               |
| Вт.....       | Второзаконие        |
| Ис. Нав.....  | Исус Навиев         |
| Съд. ....     | Съдии               |
| Рут.....      | Рут                 |
| I Цар. ....   | I Книга на царете   |
| II Цар.....   | II Книга на царете  |
| III Цар. .... | III Книга на царете |
| IV Цар. ....  | IV Книга на царете  |
| I Лев. ....   | I Летописи          |
| II Лев. ....  | II Летописи         |
| Ездр.....     | Ездра               |
| Неем.....     | Неемия              |
| Ест.....      | Естир               |
| Йов.....      | Йов                 |
| Пс. ....      | Псалми              |
| Пр. ....      | Притчи              |
| Екл. ....     | Еклисиаст           |
| Пес. ....     | Песни на Песните    |
| Ис. ....      | Исая                |
| Йер. ....     | Йеремия             |
| Плач Ер. .... | Плачът на Еремия    |
| Йезек.....    | Йезекил             |
| Дан. ....     | Данаил              |
| Ос. ....      | Осия                |
| Йоил.....     | Йоил                |
| Ам. ....      | Амос                |
| Авд. ....     | Авдий               |
| Йона.....     | Йона                |
| Мих. ....     | Михей               |
| Наум.....     | Наум                |

|           |         |
|-----------|---------|
| Ав. ....  | Авакум  |
| Соф. .... | Софония |
| Аг. ....  | Агей    |
| Зах.....  | Захария |
| Мал. .... | Малахия |

### Нов Завет

|               |                              |
|---------------|------------------------------|
| Мат. ....     | Евангелие от св. Матей       |
| Марк. ....    | Евангелия от св. Марк        |
| Лука. ....    | Евангелие от св. Лука        |
| Йоан.....     | Евангелие от св. Йоан        |
| Деян. ....    | Деяния на апостолите         |
| Як. ....      | Послание на св. апостол Яков |
| I Пет.....    | I Послание на св. ап. Петър  |
| II Пет.....   | II Послание на св. ап. Петър |
| I Йоан. ....  | I Послаие на св. ап. Йоан    |
| II Йоан.....  | II Послание на св. ап. Йоан  |
| III Йоан. ... | III Послание на св. ап. Йоан |
| Юда.....      | Послание на св. ап. Юда      |
| Рим. ....     | Послание към Римляните       |
| I Кор. ....   | I Послание към Коринтяните   |
| II Кор.....   | II Послание към Коринтяните  |
| Гал.....      | Послание към Галатяните      |
| Еф.....       | Послание към Ефесяните       |
| Фил. ....     | Послание към Филипяните      |
| Кол.....      | Послание към Колосяните      |
| I Сол. ....   | I Послание към Солонците     |
| II Сол.....   | II Послание към Солунците    |
| I Тим.....    | I Послание към Тимотей       |
| II Тим. ....  | II Послание към Тимотей      |
| Тит.....      | Послание към Тит             |
| Филим.....    | Послание към Филимон         |
| Евр. ....     | Послание към евреите         |
| Откр. ....    | Откровението на св. ап. Йоан |



## Общи съкращения

|               |                   |                                    |              |
|---------------|-------------------|------------------------------------|--------------|
| аор. ....     | аорист            | напр. ....                         | например     |
| ап ....       | апостол           | НЗ. ....                           | Нов Завет    |
| бъд. вр. .... | бъдеще време      | прич. ....                         | причастие    |
| гл. ....      | глагол            | РИ. Ревизирано издание на Библията |              |
| е вр. ....    | еврейски език     | РИВ. .. Ревизирано издание „Верен” |              |
| ед.ч. ....    | единствено число  | с. ....                            | страница     |
| ж.р. ....     | женски род        | СЗ. ....                           | Стар Завет   |
| импер. ....   | императив         | СИ.. Синодално издание на Библията |              |
| инфин. ....   | инфинитив         | сл. Хр. ....                       | след Христа  |
| кн. ....      | книга             | пр. Хр. ....                       | преди Христа |
| л. ....       | лице              | т. ....                            | том          |
| м. р. ....    | мъжки род         | ч. ....                            | час          |
| мн. ч. ....   | множествено число | LXX. ....                          | Септуагинта  |

# Съдържание

|                 |    |
|-----------------|----|
| Предговор ..... | 15 |
| Увод .....      | 18 |

## ПЪРВА ГЛАВА

|                                                                                        |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Биография на Ванга .....</b>                                                        | <b>23</b> |
| Раждање и детинство.....                                                               | 24        |
| Поява на дарбата.....                                                                  | 28        |
| Заселване в България. Омъжване. Вербуване от КДС (Комитет за държавна сигурност) ..... | 32        |

## ВТОРА ГЛАВА

|                                                       |           |
|-------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Дейност на Ванга .....</b>                         | <b>36</b> |
| Пророкуване.....                                      | 38        |
| Лечение .....                                         | 43        |
| Кръщавање .....                                       | 45        |
| Дейност сред елита. Людмила Живкова и Агни йога ..... | 46        |
| Дейност сред населението .....                        | 50        |

## ТРЕТА ГЛАВА

|                                                                    |           |
|--------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Научен критичен анализ на живота и дейността на Ванга .....</b> | <b>51</b> |
| Валентин Вацев .....                                               | 52        |
| Професор д-р Георги Лозанов.....                                   | 58        |

## ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

|                                                                         |           |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Християнски критичен анализ на живота и дейността на Ванга .....</b> | <b>61</b> |
| Окултизъм. Произход, практика и последствия.....                        | 64        |
| Дарбата .....                                                           | 73        |
| Пророкуване.....                                                        | 82        |
| Лечение .....                                                           | 92        |
| Кръщаване .....                                                         | 94        |
| Личен живот и поведение на пророчицата ....                             | 96        |
| „Църквата” на Ванга .....                                               | 101       |
| <br>Заклучение.....                                                     | <br>107   |
| Препоръчителна литература.....                                          | 117       |
| Библиография.....                                                       | 118       |



## Предговор

Ванга – феноменът, който привлича повече от 500 000 хиляди души за периода от 1941 до 1995 година<sup>1</sup>, нейната смърт, която подобно на митинг събира над 15 000 хиляди души<sup>2</sup>, над 700 публикации в печата<sup>3</sup> за нея, – всичко това свидетелства за небивал интерес към личността ѝ както приживе, така и след смъртта ѝ. Интерес, който довежда при Ванга както видни личности от политиката като: цар Борис III, Тодор Живков, Александър Лилев, Андрей Луканов, Людмила Живкова, Жан Виденов, Петър Стоянов, Петко Симеонов, Стефан Савов, Борис Елцин, Индира Ганди, хора от интелектуалните и творчески среди като Светлин Русев, Никола Гюзелев, Минчо Минчев, Лили Иванова, Нешка Робева и други руски интелектуалци и дори екстрасенси<sup>4</sup>. Интересът към Ванга, който води и съвсем обикновени хора от обществото, достигна и до мен – бивш наркозависим<sup>5</sup>, който в миналото си бях в частност неин поклонник, макар и след кончината ѝ.

Ще изброя няколко от причините, които ме провокираха и породиха интереса ми към личността, живота и делото на Ванга.

Първа и основна причина е вредата и страшните и непоправими последствия, които нанася окултизмът върху човешката душа за вечността. Хората,

<sup>1</sup> Костадинова, Ж. Пророчествата на Ванга. С., 1997, с. 10.

<sup>2</sup> Петкова, П. Шифърът на Ванга. С., 2006, с. 5.

<sup>3</sup> Костадинова, Ж. Цит. съч., с. 7.

<sup>4</sup> Пак там, с. 99-120.

<sup>5</sup> Крачунов, Б. От смърт към живот. С., 2007.

които го практикуват и се подлагат на влиянието му ще усетят последствията от него в пълнота и безвъзвратно – едва когато преминат от този свят.

Втора причина е липса на документирано християнско-библейско становище по отношение на дейността на Ванга, необходимост от поставяне на граници между градивното библейско учение и окултизма в неговите проявления, като ясно се разграничи истината от лъжата и тъмнината от светлината с цел да се издигне авторитета на Божието слово – Библията, и за прослава на пресвятата Троица – Отец, Син и Свети Дух.

Трета причина е самият феномен Ванга – име, което хората съвсем лекомислено сравняват с имената на светците. Тази приписана святост според мен е свидетелство за духовен мрак и слепота сред народа ни. Нещо повече, когато на погребението ѝ хората шепнат: „С Ванга си отива и последната надежда за България“<sup>6</sup>, това е вече ярко очертано идолопоклонство и издигане на Ванга в култ, особено засвидетелстван в определени дни от годината.

Четвърта причина е „уникалната дарба“ на Ванга, която всъщност е уникална само по своя свръхестествен характер, тъй като са налице свръхестествени способности и определена духовна сила, с която тази дарба се проявява. Но с оглед на свръхестествените прояви като цяло в света подобна дарба на предсказване – гледане в миналото и бъдещето, се среща и на други места, например в Америка – Едгар Кейси с прозвището „спящия пророк“, Джийн Диксън (също в Америка), в Турция – Шафика Карагюла и още много други<sup>7</sup>.

---

<sup>6</sup> Костадинова, Ж. Цит. съч., с. 5, 7.

<sup>7</sup> Акенбърг, Д., Уелдън, Д. Факти за окултизма. С., 2000, с. 5-6.

Пета причина е изключителната важност и актуалността на окултизма във всичките му познати до момента форми, било то преподнасян в научна опаковка и с авторитетни медицински термини като: ирисова диагностика, акупунктура, биоенерготерапия, енергийни картини, контактърство, енергийни корекции, карма и съдба, ясновидство, прераждане, карти таро, гадаене, нумерология, шаманизъм, традиционно рейки, вещерство, чародейство, вуду, китайски хороскоп, астрология и т.н. или вече споменатата му форма – пророкуване и проявата му чрез личността на Ванга, като някои от гореспоменатите „науки” са тясно свързани с пророчествата и дейността на Ванга като цяло. Важност, защото окултизмът засяга не само нашето минало, но също така настоящето и бъдещето ни, като същевременно разпростира своето духовно смъртоносно влияние в определянето на бъдещето и живота на нашите деца и внуци.

## Увод

Настоящата книга обхваща живота и делото на Ванга и ни запознава с библейския поглед върху този феномен, като има за цел да ни насочи към истините, записани в Священото Писание, които ни дават духовна светлина и познание, за да можем да се ориентираме сред окултните учения и най-вече литературата, написана в полза на Ванга.

Задачата, която си поставих е с помощта на Божието Слово да разкрия истината за дейността на Ванга, каквато Библията я определя, да изобличи лъжата с цел издигане Божия авторитет, тъй като до момента пророчицата се смята от много хора за светица и Божия служител.

Смятам, че издадената до момента литература за Ванга на национално ниво, било от хора на науката, медицината, роднини, приятели и т.н., е доста елементарно и повърхностно описание и както се разбира от написаното, авторите нямат абсолютно никакъв (и с книгите си го доказват) духовен християнски-библейски поглед и правилна преценка върху окултния феномен. Броят на тези апологети на Ванга е голям. Сред тях са: В. Ангелова, Л. Георгиев, В. Гобрисянов, Д. Димитрова и Б. Костадинов, Ж. Костадинова, К. Милева, П. Петкова, К. Стоянова, Д. Филипов, Б. Цветкова, Петър Баков и неговата окултна творба за Ванга с идолопоклоническо заглавие „На колене пред Ванга“ (2009 г.) и др. Жалкото е, че също така има някои свещеници, които защитават врачката



от Петрич, което отдавам или на материални облагои или на заблуда. Книгите за Ванга съдържат биографични данни, пророчества и описания на билколечение, записано по думите на Ванга, което също се явява предпоставка за въвеждане под духовно окултно влияние, но на него ще се спрем по-обширно в четвърта глава. Популярността на Ванга се шири и в Русия, където голям неин застъпник е известният художник Валентин Сидоров.

Преди две години научна книга за Ванга и още две подобни на нея врачки от България и днешна Македония издаде етнографката Галина Вълчинова, която в момента преподава в Париж. Тя нее изучавала богословие. Вълчинова анализира Ванга от гледна точка на социологията на религията и психологията на масите. Нейната цел е да обрисова модела на културно формиране на тези три ясновидки и пророчици и начина, по който те се вписват в контекста на модерността. По този начин Вълчинова разкрива тяхната външна роля в обществото и епохата, но не и тяхната вътрешна духовна същност.<sup>8</sup>

В процеса на търсене, изследване и разработване на тезите в тази книга за щастие открих, че освен слепи поклонници на Ванга, за нея и нейната дейност са писали и трезви умове – предимно духовници, богослови и православни журналисти, които подлагат дейността ѝ на сериозна и обоснована критика. Сред тях са моят научен ръководител архим. доц. Павел Стефанов, доц. Димитър Попмаринов от Православния богословски факултет във Велико Търново, свещ. Д. Ди-

<sup>8</sup> Вълчинова, Г. Балкански ясновидки и пророчици от XX век. С., 2006.

митров, журналистът Николай Фенерски и още много др. Техните изследвания също са цитирани неведнъж в настоящия труд.

Приносът на моята книга е, че борави с истината, извлечена от Божието Слово, истина, която има властта да пуска на свобода, да прояснява човешките умове и да води човешката воля в подчинение на Божията воля, което всъщност има отношение към най-важния момент в човешкия живот – спасението на неговата душа за вечността. Ако се сравни тази книга с книгите написани в полза на Ванга, в нито една от тях не се говори за спасението на човека (не се пояснява от какво да се спаси, как да се спаси, не се посочва пътя на спасение). В нито едно пророчество на Ванга не се намира предупреждение за бъдещия съд и гняв на Бога (върху непримиримите се с Него грешници) и нито дума за греха и покаянието такова, каквото е описано в Библията. Нито дума за съединяването с Бога и общуването с Него посредством любовта, както учи свети преподобни Серафим Саровски.<sup>9</sup> Нещо повече – откриват се груби противоречия между това, което тя описва за Христос и това, което в действителност говори Библията. Има още много информация, която в сравнение с Божието Слово ясно си проличават несъответствията, посредством които Ванга се оказва в графата на лъжливите пророци, компрометиращи сами себе си в светлината на Библията и доказващи, че са проводници на нечист духовен източник.

Настоящата книга се състои от предговор, увод, четири глави и заключение. Всяка глава има своето място и специфично значение. Глави-

<sup>9</sup> Авдеев, Д. Православна психиатрия. Света Гора, Атон,

Славянобългарски манастир „Св. вмчк Георги Зограф“, 2004. с. 85.

те са разделени на подточки, което служи за улеснение на читателя и му дава по-ясна представа за изследваната и представена материя.

Първата глава съдържа биографични данни за Ванга и началото на проявата на дарбата ѝ. Материалът е събран чрез различни източници. Целта е по-задълбочено изследване на феномена, вникване на читателя в него, както и придобиване на по-широк спектър от знания за появата му.

Във втората глава се разглеждат изцяло дейността на Ванга.

В третата глава се представя научен критичен анализ.

Четвърта глава ни запознава с християнски критичен анализ. Основен източник на информацията е Свещеното Писание, като същевременно се позовавам на традиционни християнски принципи и практическия опит на богослови и душегрижители, които работят в духовната сфера и срещу окултизма.

По време на изследователската ми работа в Библията не намерих противоречие или несъвместимост с тезите, които разработвах, което ми дава основание за направените в заключението изводи.

Избраната библиография представя християнската гледната точка на православното и протестантското богословие върху окултизма, погледа на роднини и приближени хора на Ванга, както и автори, писали за нея. Този смесен подход се налага поради интердисциплинарния характер на избраната тема и разкрива по-пълна картина на окултизма и неговите проявления. Направените в настоящата книга анализ и изводи могат да пос-

лужат като насока за хората, които работят в сферата на окултизма и окултните науки и на тези, които поради липса на знание или несъзнателно са попаднали под влиянието му и са му подчинили живота си в една или друга сфера и насока.

# **ПЪРВА ГЛАВА**

## **Биография на Ванга**

## Раждање и детинство

Ванга е родена на 31 јануари 1911 г. в град Струмица (Југославия, днес Република Македонија), в семейството на дребни земевладелци. Бащата се заселва там, след което се оженва и се ражда първото му дете Вангелия или съкратено Ванга. Бебето е седмаче и никой не дава гаранция за оцеляването му. При второто раждане съпругата Парашкева умира и двете деца остават без майка. Ванга по това време е на три години.<sup>10</sup> Известен период от детството на Ванга преминава под грижите на съседите и баба ѝ, след което баща ѝ отново я взема при себе си. Тя започва да расте жизнерадостно и общително дете, отглеждана единствено от баща си Панде.<sup>11</sup>

Тъй като смята, че няма да може да се справи сам с отглеждането на детето и домакинството, Панде решава да се ожени повторно. След края на Първата световна война той се венчава за Танка Георгиева и за кратък период от време семейството заживява в благополучие и разбирателство. Панде започва да обработва голяма площ земя до момента, в който местната власт му конфискува цялата земя във връзка с национализирането на страната. От този момент започват отново мизерните дни. През 1922 г. семейството се увеличава с още един член – Васил, брат на Ванга. Панде работи като ратай на заможните хора, а Ванга помага в домакинството на Танка. Докато се занимава с братчето си, тя

---

<sup>10</sup> Стоянова, К. Ванга. С., 1989, с. 32-36.

<sup>11</sup> Петкова, П. Шифърът на Ванга. С., 2006, с. 10-11.

си измисля игра, която обезпокоява родителите ѝ.<sup>12</sup> „Отвън, на улицата, пред къщата или на далечно място в двора поставяла някакъв съд или предмет, после се връщала до къщата, затваряла очи и започвала като сляпа с опипване да се движи и търси предмета. Упорито, отново и отново си играела така, на „сляпа” и заплахите и забраните на близките ѝ не могли да я спрат”.<sup>13</sup>

През 1923 г. семейството се премества в родното село на Панде – Ново село, при брата на Панде – Костадин. Той е станал заможен, оженил се, но няма деца и когато разбира в какво тежко положение е изпаднало семейството, решава да ги повика при себе си, за да гледат заедно добитъка и за да не гладуват в Струмица. Панде приема.<sup>14</sup>

Голяма беда връхлита девойката на 14-годишна възраст. В един летен ден Ванга се връща към селото с две свои братовчедки и трите момичета решават да се отбият до Ханската чешма. Изведнъж небето започва да притъмнява и задухва зловещ хладен вятър, който се приближава със страшна сила и по пътя си помита листа, клони и дори цели дървета. В един момент стига и до малката Ванга. Ураганният вятър вдигна момиченцето във въздуха, завърта го и го праща надалеч. Ванга изгубва съзнание. Когато идва на себе си, усеща силни болки в главата, очите ѝ са пълни с прах. Ванга е намерена затрупана със камъни и клони на около два километра навътре в полето, чак в местността Трънака.<sup>15</sup>

---

<sup>12</sup> Стоянова, К. Цит. съч., с. 32-36.

<sup>13</sup> Пак там. с. 37.

<sup>14</sup> Пак там. с. 37.

<sup>15</sup> Пак там.

Щом прибират ранената Ванга вкъщи, близките ѝ тутакси се опитват да облекчат страданията ѝ. За жалост нищо не помага. До вечерта очите на момиченцето се напълват с кръв и побеляват. Девойката ослепява.<sup>16</sup> Бащата веднага се завърнал в град Струмица, за да потърси лекар. След неколкостотни скъпи операции отчасти зрението на Ванга започнало да се възвръща, но лошите хигиенни условия влошават процеса на оздравяване, отново се спуска „перде“, този път Ванга напълно ослепява и то завинаги.<sup>17</sup>

През 1925 г., когато Ванга вече е на 15-годишна възраст, тя е приета в дом за слепи в град Земун. Там тя се изявява като бързо възприемчиво дете, което с лекота се научава на Брайловата азбука, да свири на пиано, да плете, готви, чисти и т.н. Така след три години в дома настъпва и нейното пълнолетие. Там Ванга за първи път преживява трепетните чувства на любовта, насочени към нейния събрат по съдба Димитър. Не след дълго двамата решават да се оженят.<sup>18</sup>

За съжаление вместо благословията на баща си, Ванга получава от град Струмица известие да се прибере и да гледа децата, тъй като при раждането на четвъртото си дете Танка умира. В къщи Ванга заварва страшна мизерия. Децата, кое от кое по-малки, мръсни и болни от недояждане. Васил е на шест години, Томе на четири, а най-малката Любка на две. От този момент нататък Ванга става за тях майка, сестра, закрилница и стопанка на

---

<sup>16</sup> Петкова, П. Цит. съч., с. 10-11.

<sup>17</sup> Стоянова, К. Цит. съч., с. 39.

<sup>18</sup> Пак там, с. 39-41.



дома. Щом тя се прибира, бащата отново тръгва да работи по селата като ратай или овчар.<sup>19</sup>

---

<sup>19</sup> Пак там. 42.

## Поява на дарбата

След като Ванга се прибира в град Струмица, в живота ѝ ясно започват да се очертава свръхестествената ѝ способност да предсказва и това, което каже, да се сбъдва. Но нека проследим този момент:

Интересен обичай има в струмишкия край. Вечерта срещу Гергьовден момите пускали в една делва нишани, та на другия ден по тях да се рабере какъв ще им бъде късметът. Делвата обикновено поставяли на Вангиния двор под един голям стар корен тъмночервен трендафил, който приличал на хубаво разперено дърво. Много често, може би от съжаление, защото била сляпа, избирали Ванга за „оракул” и на другата сутрин тя изваждала от делвата нишаните и правела на всеки предсказания. Но интересното било, че всичко, което Ванга им предричала, се сбъдвало с абсолютна точност.

Пак на друг един празник, деня на Свети 40-те мъченици, момите слагали напрекона реката клонки и правили мост, защото вярвали, че през нощта ще сънуват как по него ще премине техният бъдещ избраник. На другия ден обаче почти никоя от тях не успяла да изненада Ванга, защото тя самата им казвала какво са сънували през нощта.<sup>20</sup>

„Веднъж се случило, че от стадото, което пасял Панде, се изгубила една овца. Бащата се прибрал в къщи много ядосан, защото, като нямал пари да плати на чорбаджията за изчезналото животно, предполагал, че той ще го изгони и ще остане без работа, а Ванга му казала: „Не се ядосвай, овцата

---

<sup>20</sup> Пак там. с. 44.

ти е у Атанас от село Моноспитово.” Бащата бил смаян, защото нито той, нито Ванга познавали този човек, и когато я попитал откъде знае, тя му отговорила, че е сънувала и е видяла овцата в съня си<sup>21</sup>. Бащата отишъл в посоченото от Ванга място и намерил овцата”<sup>22</sup>.

Интересен момент представлява и излекуването от болестта – плеврит, от която Ванга се разболява и прекарва около осем месеца между живота и смъртта, когато в един момент от нейното боледуване тя се изправя на крака и казва на сестра си, че „трябва да изчистят, защото в дома им ще започнат да идват много хора.”<sup>23</sup>

През 1940 г. Панде си счупва ръката и на счупеното място на кожата се отваря голяма рана, която прераства в гангрена и на 8 ноември 1940 г. на 54-годишна възраст той умира. Сестрата на Ванга, Любка, всяка вечер чува как тя оплаква баща си, което ѝ дава повод да смята, че Ванга е знаела, че той ще умре и още приживе го е оплаквала.<sup>24</sup>

Накрая на селото, навътре в полето има прочут кладенец с чиста планинска вода и двете сестри често отиват да си наливат от нея. Докато Любка пълни съдовете, Ванга сядна на голям камък до кладенеца и я чака. Любка забелязвала, че щом приближават кладенеца, Ванга се променя, като става мълчалива, просто мълчи и сякаш е някъде другаде. Любка се притеснява и един ден запитва Ванга за това, а тя ѝ отговаря: „А, не се плаши! Просто говорех с един човек. Той беше конник и беше дошъл да си напои коня на кладенеца. Казах му да не

<sup>21</sup> Петкова, П. Цит. съч., с. 13.

<sup>22</sup> Стоянова, К. Цит. съч., с. 46.

<sup>23</sup> Стоянова, К. Ванга и последното време. С., 2004, с. 17.

<sup>24</sup> Същата. Ванга, с. 49.

ти се сърди, че не му правиш място, защото не го виждаш.”<sup>25</sup>

„Началото на 1941 година било много тревожно за всички струмичани. Късно вечерта на 5 срещу 6 април същата година, Любка, сестрата на Ванга се събудила от силното и нервно побутване на сестра си. Усетила само, че сестра ѝ, с която спели на едно легло, е седнала в кревата и много развълнувано ѝ извикала: „Любе, видя ли от тук да излиза един конник? „Какъв конник тук – у дома и посред нощ, – ядосала се сестрата. – Знаеш ли кое време е? Легни си, сигурно нещо си сънувала!” „Не знам – отговорила Ванга, – може и да съм сънувала, но това беше много странен сън. Слушай! Той беше висок, рус и божествено красив. Беше облечен в доспехи като древен воин, които блестяха на лунната светлина. Конят му развяваше бяла опашка и риеше с копита в земята. Спря пред нашата порта, слезе от коня и влезе в нашата стаичка. Излъчваше такава светлина, че вътре стана светло като ден. Обърна се към мен и ми заговори с плътен глас: „Скоро светът ще се обърка и много народ ще се изгуби. На това място ще стоиш и ще предсказваш за живи и мъртви. Не се бой! Аз ще бъда до теб и ще ти казвам какво да предаваш!”<sup>26</sup>

„Двете останали да обсъждат случая до разсъмване, когато изведнъж Ванга рязко се изправила от леглото сякаш повдигната от някаква сила и застанала под кандилото на иконата „Рождество Христово” в тъгъла на стаичката. Лицето ѝ някак се одухотворило и от устата и се чул някакъв силен, властен и с чужд тембър глас, който казал: „Слушайте!”, и

<sup>25</sup> Същата. Ванга и последното време, с. 17.

<sup>26</sup> Пак там. с. 18.

започнал да изрежда имена на мобилизирани войници, който щяли да се върнат живи от войната. От този глас въздухът сякаш треперел и се изпълнил с голямо напрежение, а Любка седяла ни жива, ни умряла в леглото и била страшно объркана от случващото се пред очите ѝ.”<sup>27</sup>

Така за кратко време славата ѝ на пророчица бързо се разнесла, тъй като това, което казвала, се сбъдвало. Интересно било, че Ванга не се уморявала и говорела денонощно, като не спала в продължение на една година и не чувствала умора.<sup>28</sup>

Веднъж нейните съседни се запътили към Вангини за да видят, как са двете сестри, но стъписани стояли на прага и не смеели да влезнат. Дошлите след тях се трупали на двора. Необикновена промяна била настъпила във Ванга. Ето как я помнят от онова време: „В малката стаичка Ванга стояла в ъгъла под запаленото кандило и говорела с плътен, силен и категоричен глас. Била много слаба, но изглеждала някак извисена и много възбудена и говорела и говорела... От устата ѝ се леел друг глас, който назовавал с поразителна точност местности и събития, имена на мобилизирани мъже.”<sup>29</sup>

Така през 1942 година границата с България била отворена и хора от Петрич, от околните села и от други по-далечни места започнали да пристигат при нея, за да им гледа.

---

<sup>27</sup> Пак там. с. 19.

<sup>28</sup> Пак там.

<sup>29</sup> Стоянова, К. Ванга, с. 52.

## **Заселване в България. Омъжване. Вербуване от КДС (Комитет за държав- на сигурност)**

Един ден при Ванга пристигат войници, за да се допитат до нея и сред тях е 23-годишният Димитър Гущеров от село Крънджилица, Петричко, който много иска насаме да се посъветва нещо с Ванга. След тази среща Димитър има още няколко срещи с Ванга и продължителни разговори.<sup>30</sup> Странен факт е, че не младежът я избира и поисква да се ожени за Ванга, а тя го посочва за свой съпруг, когато той я посещава, за да му гледа, и той – странно как – се съгласява веднага да се ожени за нея, без да я познава, въпреки че си има годеница.<sup>31</sup>

Отново Ванга решава да живеят в Петрич. Простото е трябвало да дойде в България, защото е имала определена задача.<sup>32</sup> На 27 април 1942 г. Ванга се преселва с бъдещия си съпруг в град Петрич, а на 10 май същата година е тяхната венчавка.<sup>33</sup> Семейният ѝ живот е нещастен. Тя нито има деца, нито успява да повлияе собствения си съпруг, който става алкохолик и умира от цироза на 40-годишна възраст.<sup>34</sup>

След 40 години постоянно местожителство в Петрич, Ванга се заселва в Рупите и заявява, че е „поставена там и има определено време колко да

---

<sup>30</sup> Пак там. с. 56-57.

<sup>31</sup> Стоянова, К. Ванга и последното време, с. 20.

<sup>32</sup> Пак там, с. 20.

<sup>33</sup> Стоянова, К. Ванга, с. 57-58.

<sup>34</sup> Стефанов, П., архим. Ванга. -

<http://www.symvol.org/ocms/opencms/rm/kultowe/balgarski/vanga>.

стои”.<sup>35</sup> Времето, прекарано в град Петрич и Рупите е време на активна дейност от страна на пророчицата, като преди да преминем по-конкретно към дейността ѝ, искам да се запознаем с позицията на комунистическата власт относно феномена Ванга.

Пред вратите на Вангината къща се струпват тълпи от хора, а властите, доколкото могат, ограничават наплива. Но после вземат по-умно решение. За да създадат ред сред чакащите, поставят милиционер пред дома ѝ. Не забравят да се погрижат и за държавните интереси – определят такса за посещенията при ясновидката.<sup>36</sup>

„Както твърди бившият главен прокурор Иван Татарчев, до 60-те години ясновидката е обект на преследвания. Тя е задържана от милицията и дори е бита като „измамница”.<sup>37</sup> По-късно Ванга е откарана в София, за да говори с Тодор Живков. Първоначално той е скептичен, но е впечатлен от разговорите с нея и разрешава от 1967 г. посещенията при нея да станат институционализирани и платени. Част от таксата се прибира от държавата. Изчислено е, че обикновено Ванга приема по 100-120 души на ден и за целия период на врачуване се е срещнала с над 1 000 000 души.”<sup>38</sup>

И така, на 3 октомври 1967 г. Ванга е назначена за държавен служител, поради което получава закрила и авторитет.<sup>39</sup> Племенницата на Ванга, Красимира, също отбелязва този момент: „Ванга пре-

<sup>35</sup> Стоянова, К. Ванга, с. 20.

<sup>36</sup> Сидоров, В. Людмила и Ванга. С., 1995, с. 8.

<sup>37</sup> Първанова, Л. Дядото на Татарчев осъдил убийците на Алеко. – Стандарт, № 4589, 16 октомври 2005.

<sup>38</sup> Стефанов, П., архим. Ванга. -

<http://www.symbol.org/ocms/opencms/rm/kultowe/balgarski/vanga>.

<sup>39</sup> Стоянова, К. Ванга и последното време, с. 230.

мина на държавна работа. Назначиха хора, които да въдворяват ред пред врата ѝ и да се грижат за почивката и спокойствието ѝ. Създаде се специална служба към общинския съвет, която да записва по дати всички желаещи.<sup>40</sup> Но изглежда, че освен дейността на Ванга сред обикновените хора, тя е имала и срещи с хора от елита в България и не само от него.

Интересен е фактът, че Ванга е на разположение по всяко време на денонощието, споделя сестра ѝ Любка: „Помня една вечер, беше около три часа през нощта, когато Ванга някак ме беше набрала по телефона и ме помоли да отида и да ѝ помогна да се облече, защото я викали в София. Мисля, че по това време беше дошла Индира Ганди. Отивам в къщата на Ванга, гледам – дошли Митко Мурджев – охраната на Людмила Живкова, и Кирчо шофьорът. Питам ги къде ще водят Ванга по това време, а те ми отговарят: „Не се притеснявай!“. В три часа сутринта взеха сестра ми, доведоха я чак в полунощ.“<sup>41</sup>

В кратък обзор в края на първа глава, можем да отбележим, че предоставената биографична информация за Ванга ни запознава с нейното детство и най-важният момент – появата на дарбата, която всъщност е едно свръхестествено явление, което ще е обект на нашето изследване и разсъждения от тук нататък. Запознахме се също така и с отношението на властите към феномена Ванга.

Тъй като споменахме и името на Людмила Живкова, която също представлява главна фигура в делото на Ванга, ще имаме възможността да анализираме по-отблизо тяхното приятелство в отделна

---

<sup>40</sup> Същата. Ванга, с. 74-75.

<sup>41</sup> Същата. Ванга и последното време, с. 239.



точка. Но преди това нека да се запознаем с основната дейност на Ванга и да се опитаме още в началото да вникнем в нея.

## **ВТОРА ГЛАВА**

### **Дейност на Ванга**

В тази глава ще се занимаем конкретно с три вида основни дейности на Ванга, които се развиват сред обикновените граждани и висшите кръгове на обществото. Първата от тях се изразява в пророкуване, т.е. предсказание или даване на достоверна информация, засягаща миналото или бъдещето на дадена личност или информация за някакво предстоящо или минало събитие. Втората е разгърнатата във форма на лечение посредством билки и препоръчвани рецепти от Ванга. И третата е кръщаването на малки деца. Полезно е да се запознаем накратко с трите практики поотделно, като черпим информация от книгите, в които това е отразено от очевидци и близки хора на пророчицата.

## Пророкуване

Според мен, разгръщайки темата за пророкуването, би било несериозно от наша страна да не засегнем най-важният и основен елемент на дарбата и развитието на дейността ѝ, който е духовното присъствие в пророчищата. В противен случай ще трябва да се ограничим само с това да изнесем фактите, че Ванга пророкува, като дава достоверна информация за миналото и бъдещето на хора сред различните слоеве на българското и чуждестранното съсловие на обществото или вече случили се и предстоящи определени събития. Ето защо, освен че ще се спрем поотделно на трите вида дейности, успоредно с тях ще разглеждаме и духовния феномен – източника на дарбата ѝ, тъй като, както видяхме в биографичните данни, източникът и дейностите са взаимно свързани.

На този етап няма да се занимаваме с произхода и характера на духовния източник. Целта ни е след предоставената ни информация да можем по-ясно да разграничаваме Ванга от този (както ще видим по надолу), който стои в основата на дарбата за пророкуването, провежданото лечение и кръщението, и да се убедим, че Ванга е просто проводник.

Като навлезем постепенно в духовната сфера, нека се запознаем лично с това, което пророчищата споделя за своята дарба да предсказва, макар и самата тя да не е много наясно с това, което се случва с и в нея, но поне едно разбира, че в основата на пророкуването и лечението не стои самата тя:

„Мъртвите идват, разполагат се, правят каквото си щат. Щом влезе човекът, започват да ми се явя-

ват картини – движат се от ляво на дясно. Виждам живи картини на местности, хора, цели събития, катастрофи. Понякога са толкова много и така бързо се движат, че не мога да разказвам, а не мога да спра и тяхното движение, а над мен чувам глас, който ми казва какво да предавам”.<sup>42</sup>

„Един глас ми говори, той ми диктува и ако той ме излъже, и аз ще излъжа...”<sup>43</sup>

Красимира Стоянова е племенница на Ванга. Родена е в гр. Сандански. Детството и младежките ѝ години преминават край леля ѝ. От малка е свидетел на нейния живот, феноменалното ѝ ясновидство и пророчески предсказания.<sup>44</sup>

„Била съм 16-годишна, когато веднъж в нашата къща в Петрич Ванга ми заговори. Само че това не беше нейният глас, не беше дори тя, а някакъв друг човек, който ми говореше чрез нейните уста. Думите, които чух, нямаха нищо общо с разговора, който водехме преди това, все едно че някакво друго лице се намеси между нас. Чух: „Ето, ние те виждаме...”, и после ми бе разказано с подробности всичко, което съм правила през деня до този момент. Просто се вкамених от уплаха. Бяхме в къщата само двете. Малко след това Ванга въздъхна, каза: „Ох, пуснаха ме силите”, и отново ми заговори за предишните неща. Попитах я защо така изведнъж ми описва какво съм правила през деня, а тя ми каза, че нищо не ми е описвала. Разказах ѝ какво съм чула, а тя повтори: „О, това са силите, малките сили, които са винаги около мен. Но има и големи, те са им началници. Когато решат да заговорят през моята уста,

<sup>42</sup> Костадинова, Ж. Пророчествата на Ванга. С., 1997, с. 79.

<sup>43</sup> Пак там, с. 105.

<sup>44</sup> Стоянова, К. Ванга, с. 136.

става ми лошо и после съм омърлушена през целия ден.”<sup>45</sup>

„Тя пребледнява, припада и от устата ѝ започва да излиза глас, който няма нищо общо с нейния. Той е много силен и със съвсем различен тембър. Думите и изреченията, които излизат от устата ѝ, нямат нищо общо с думите, които Ванга употребява във всекидневния си речник. Като че ли някакъв чужд разум, някакво чуждо съзнание се вселява в нея, за да съобщи чрез устата ѝ за съдбоносни за хората събития. За тези същества, с които общува, тя използва най-често термините „голяма сила” или „голям дух”<sup>46</sup> – споделя Красимира.

Димитър Гайгуров (племенник на Ванга) споделя: „Аз съм ежедневно край моята леля и съм имал възможност да наблюдавам различни нейни състояния и поведение, да присъствам на нейни сеанси. Искам да разкажа едно невероятно мое преживяване с нея в началото на май 1988 г. Три дни преди това леля ми мълча, беше унесена и не искаше да разговаря с никого и нищо да не я притеснява. На четвъртия ден ме повика при себе си и ми каза да седна до нея. Известно време седяхме така и мълчахме. Изведнъж тя се обърна към мен с непознат глас, от който ме побиха тръпки, и каза: „Аз съм духът на Жана д’Арк и идвам много от далече.”<sup>47</sup>

Величка Ангелова (близка на Ванга) пише: „Имах голямото щастие повече от 30 години да бъда близко до Ванга и когато тя изпадаше в транс, да чуя гласа на небесните сили.”<sup>48</sup>

---

<sup>45</sup> Пак там, с. 13.

<sup>46</sup> Пак там. С. 118.

<sup>47</sup> Пак там. с. 87.

<sup>48</sup> Ангелова, В. Пророчицата Ванга. Единствената връзка между небето и земята. С., 2006, с. 5.

Какво е трансът? Това е състояние, при което медиумът (т.е. посредникът между духовния и земния свят) губи съзнание (което не е задължително да се случи) и минава под контрола на някаква външна сила за предполагаемото предаване на информация.<sup>49</sup>

„Духовете от отвъдното идват, настаняват се в стаята на леля Ванга и търпеливо чакат. По техен зов понякога тя извиква точно определени имена от чакащите вън.<sup>50</sup>

Ако до момента чрез биографичните данни на Ванга интересът към проявата на дарбата расте, то след предоставената информация смятам, че вече по-отблизо се запознахме с основата, т.е. духовния източник на дарбата, като оттук нататък неговият образ ще изкристализира още повече.

Като спомагателно средство в пророкуването Ванга използва бучка захар, която според архимандрит Павел Стефанов е важна подробност, тъй като Ванга изисква тя да се носи от посетителите.<sup>51</sup> Но на захарта ще обърнем внимание по-късно, когато ще изследваме духовната и окултна страна на този феномен, а не само материалното явление — захар, и как двете (духовно и материално) си съработничат в дейността на Ванга.

В заключение от споменатите свидетелства и факти и най-вече от самата Ванга не е трудно да направим извода, че проявяването на дарбата на Ванга, която се изявява като предсказание, е по-скоро проява на възможностите на духовна личност (или духовете) чрез нея. Важно е да отбележим, че сама по себе си Ванга е напълно неспособна да предска-

<sup>49</sup> Хувър, Д. Как да отговорим на окултизма. С., 1995, с. 36.

<sup>50</sup> Филипов, Д. Леля Ванга - святост и мъдрост. С., 1998, с. 72.

<sup>51</sup> Стефанов, П., архим. Ванга.

же каквото и да е, както самата тя твърди. Явно е, че проявата на свръхестествения духовен феномен чрез нея привлича хората с поразителната точност и в повечето случаи достоверна информация, която дава чрез Ванга.

Сега нека насочим вниманието си накратко и към лечението, което препоръчва Ванга.



## Лечение

Лечението, което Ванга провежда, се състои предимно от билки. Във връзка с него можем да споменем редица рецептурници, но те няма да са в основата на нашите разсъждения, а за момента ще се спрем на някои от болестите, за които Ванга предписва определен вид лечение. Това са: „остри гастрити, липса на апетит, колики, стомашни болки, кървене на венците, зъбобол, подобряване на кръвообращението, увреждания на сърцето, атеросклероза, заболяване на черния дроб, жлъчкокаменна болест, бронхити, сърдечна невроза, анемия, кръвотечения, диабет, ревматизъм, мигрена, стенокардия и много други”.<sup>52</sup>

Според мен консултирането на тези тежки болести изисква Ванга да притежава солидно медицинско образование, което всъщност е задължително, за да може да има правилно отношение към тях, но въпреки неговата липса в практиката си на лечение Ванга има успех и то отново поради една причина, че всъщност консултацията прави не тя, а на преден план отново изпъква духовната личност или духът в нея. Това се доказва от думите на самата пророчица: „Всичко, което казвам на хората да донесат за лекуване и въобще, ми се диктува от горе, на мен лично нищо не ми трябва.”<sup>53</sup> Рецептите на Ванга също са продиктувани от небето.<sup>54</sup>

---

<sup>52</sup> Петкова, П. Цит. съч., с. 101-137.

<sup>53</sup> Ангелова, В. Цит. съч., с. 39.

<sup>54</sup> Пак там, с. 128.

Като поредно доказателство ще цитирам още едно важно събитие в подкрепа на тезата ми, като от него става ясно, че духовната личност лежи в основата на лечението и диагностиката и продължава да посочва начини на лечение, като този път обектът е самата Ванга.

„Веднъж по време на лечението на Ванга, тя изпаднала в транс и силите започнали да говорят: „Обръщаме се към тебе, чернооката. Вие ще захраните нашата душа със сабор, сложен в хлебче и водичка от дома. А ти, докторе, ще отидеш да донесеш чаша, с която ще минеш по лицето на нашата душа. После да се изгори всичко в двора на къщата.”<sup>55</sup>

Както свидетелстват самите думи на Ванга до момента, рецептурниците имат свръхестествен характер, тъй като са продиктувани от небето. Съдейки по думите ѝ, че всичко и се диктува и ѝ се дава от духовете, вече и в тази дейност аргументирано можем да разграничим Ванга от тях, които се проявяват и диктуват в главата ѝ както пророчества и видения, така и рецепти.

---

<sup>55</sup> Пак там, с. 92-93.

## Кръщаване

Ванга е кръщелница на голям брой деца. По данни на племенницата ѝ, Красимира, представени в книгата ѝ „Ванга”, нейната кръщелническа дейност се изразявала в даване на име на детето: „Днес Ванга е, както се изразява тя самата, кръстница и духовна майка на повече от 5 000 деца.”<sup>56</sup>

Факт е, че както в предсказанието и лечението, кръщението също е белязано с активната дейност на духовния свят и е под негов контрол: „Каквото име ми кажат от небето, това слагам, не питам никой.”<sup>57</sup>

Сега нека продължим да изследваме дейността ѝ или по-скоро дейността им (на Ванга и духовете) сред елита.

---

<sup>56</sup> Стоянова, К. Ванга, с. 109.

<sup>57</sup> Ангелова, В. Цит. съч., с. 65.

## Дейност сред елита. Людмила Живкова и Агни йога

Както отбелязва архимандрит Павел Стефанов, в края на 70-те и началото на 80-те години Ванга е привлечена в окултисткия кръг на Людмила Живкова, който се стреми да съчетае комунистическите догми с Агни йога (огнена йога) – учението на Николай Ръорих.<sup>58</sup> Преди да вникнем във връзката и приятелството между Ванга и Людмила Живкова, ще трябва да отбележим обстоятелствата, способствали за началото ѝ.

През 1973 г. Людмила претърпява катастрофа. Тогава съпругът ѝ Иван Славков идва при Ванга да потърси помощ. Когато ѝ се обаждат по телефона, че ще дойдат, тя поисква да ѝ донесат някакъв предмет от Людмила. Донесат чантата ѝ, след което Ванга одобрява лечението, като правилно заявява, че Людмила ще си възвърне паметта.<sup>59</sup>

След катастрофата има опасност Людмила да загуби зрението си. Усилията на най-добрите лекари не довеждат до положителен резултат. И тя започва сама да изпълнява специални йога упражнения за очи и възвръща зрението си.<sup>60</sup>

По време на възстановителния период на Людмила, посещенията на Ванга зачестяват и между тях се завързва приятелство. По-късно Ванга се среща с индийски духовници, с които контактува Людмила.<sup>61</sup>

<sup>58</sup> Стефанов, П., архим. Ванга.

<sup>59</sup> Стоянова, К. Ванга и последното време, с. 230.

<sup>60</sup> Сидоров, В. Цит. съч., с. 9.

<sup>61</sup> Стоянова, К. Ванга и последното време, с. 231-234.

Духовната ориентация на Людмила Живкова не остава незабелязана и от Любка, сестрата на Ванга, която споделя: „Людмила се беше присъединила към някакво духовно учение, което проповядваше развитие на човека чрез културата. Много по-късно прочетох, че това учение се казвало Агни йога. Людмила викаше Ванга в София, когато я посещаваша някакви видни гости, изповядващи и те това учение... Людмила уважаваше Ванга заради дарбата, но и всеки по-важен гост, особено в областта на културата се водеше при Ванга, за да бъде удостоен и с ясновидство”.<sup>62</sup>

Интересен факт е, че Людмила Живкова устройва среща и между Святослав Ръорих и Ванга (за семейство Ръорих ще стане дума малко по-късно).<sup>63</sup> Също така племенницата на Ванга, Красимира, описва и други срещи на видни гости с Ванга, които Людмила устройва, като в това число са министъра на културата на Румъния и секретарката и снахата на Индира Ганди.<sup>64</sup> Освен организираната среща на Ванга със Святослав Ръорих и други видни представители на културата и творчеството, в това число попада и Валентин Сидоров, руснак, директор на Съюза на художниците в СССР, автор на редица окултни книги.<sup>65</sup>

Г-н Сидоров също споделя за религиозната ориентация на Людмила Живкова и допирната ѝ точка с Ванга, като същевременно разказва и за своите срещи с пророчицата. Освен като организатор на срещите между Ванга и Сидоров, Людмила е и

---

<sup>62</sup> Пак там, с. 232, 239.

<sup>63</sup> Пак там, с. 234.

<sup>64</sup> Пак там, с. 228.

<sup>65</sup> Сидоров, Валентин Михайлович. -

[http://www.biograph.ru/bank/sidorov\\_vm.htm](http://www.biograph.ru/bank/sidorov_vm.htm).

преводач и участник в беседите. По онова време Людмила заема поста председател на Комитета за култура и е член на политбюро на ЦК на БКП. Според Сидоров малцина тогава знаят, че Людмила Живкова е последователка на сектантското окултно учение Агни йога и че смята за своя главна задача утвърждаването на принципите му в живота.<sup>66</sup>

Малко по-късно Людмила става председател на инициативния комитет на Международната детска асамблея „Знаме на мира” (име, заимствано от Ръорих) с девиз „Единство, Творчество, Красота”.<sup>67</sup> Откриването на асамблеята през 1979 г. има кулминационна точка – тържественото откриване на монумента „Знаме на мира”, където в горната част на обелиска са поставени седем огромни камбани, които олицетворяват седемте главни принципа на

Учителя (Петър Дънов, основател на окултното движение „Бяло братство”).<sup>68</sup>

„Обикновено с Ванга се срещаме в извънградската вила на Людмила, но веднъж се срещнахме и в резиденцията „Врана”, споделя Сидоров.<sup>69</sup> Повече от ясно е, че темите на разговорите имат в основата си окултно духовна ориентация. Две изказвания на Ванга, насочени към Людмила Живкова и Валентин Сидоров, го доказват. Тя казва на Людмила: „Много са важни детските ти асамблеи. Правилно си разбрала, че семената на учението (има се предвид Агни йога – б.м.) ще се разпространят чрез децата навсякъде.”<sup>70</sup> А на Сидоров Ванга казва: „Малко работиш за Бялото братство. Двайсет

---

<sup>66</sup> Сидоров, В. Цит. съч., с. 9.

<sup>67</sup> Сидоров, В. Людмила и Вангелия. - <http://www.agniyoga.ru/off-line/>.

<sup>68</sup> Сидоров, В. Цит. съч., с. 14.

<sup>69</sup> Пак там, с. 27.

<sup>70</sup> Пак там. с. 35.

години – отсега нататък трябва да работиш, че то да стане известно по цялата планета.”<sup>71</sup>

По-късно, когато ще преминем към критичния анализ на делото и живота на Ванга, ще подчертаем и нейните „християнски убеждения”, като изходим от това нейно антихристиянско пророчество че „Всички религии ще изчезнат. Ще остане само учението на Бялото братство”,<sup>72</sup> въпреки че според племенницата ѝ Красимира, Ванга е християнка, която спазва и постоянства в православната обредност.<sup>73</sup>

След краткия обзор на предоставената информация можем да стигнем до извода, че дейността на Ванга сред елита се изразява общо взето, както и обществената ѝ дейност, предимно в предсказване. Сред елита по-изявени са беседите с антихристиянски духовен характер с видните личности и факта, че Ванга е на разположение на политическия елит по всяко време на денонощието.

Следващата точка ни предоставя кратък преглед на дейността на Ванга сред населението, която всъщност е еднотипна с вече горепосочените дейности.

---

<sup>71</sup> Пак там.

<sup>72</sup> Стоянова, К. Ванга и последното време, с. 159.

<sup>73</sup> Пак там, с. 35.

## Дейност сред населението

Дейността на Ванга сред населението, както се запознахме до момента от биографичните ѝ данни, протича също във вече посочените три насоки:

Първо, в предсказание, т.е. даване на информация относно миналото, настоящето и бъдещето на дадена личност или повече хора, както и събития, които се отнасят до вече споменатите времеви единици.

Второ, в лечение с билки, като се има предвид и немалкото издадени нейни рецептурници за различни видове болести.

И трета важна дейност, както вече споменахме, е кръщаването.

С оглед на предоставената ни биографична информация, появата и практиката на дарбата, дейността на Ванга сред елита и обществото смятам, че добихме представа за личността на Ванга, а посредством свидетелствата на очевидци и нейни приближени роднини и приятели, пред нас ясно се открие и друга – духовна личност (и духовни личности), които неведнъж се изявяват чрез тялото на Ванга и демонстрират собствена воля, ум и свръхестествени способности.

Третата глава ще ни запознае с гледните точки на г-н Валентин Вацев и професор д-р Георги Лозанов; двама представители на научните среди.



## **ТРЕТА ГЛАВА**

### **Научен критичен анализ на живота и дейността на Ванга**

## Валентин Вацев

В следващите страници на наше разположение е едно интервю на г-н Явор Дачков от „ТВ7“ с г-н Вацев, който донякъде разширява, допълва и внася повече яснота във вече спомената тема – Ванга и елита, тъй като г-н Вацев до преди 10 години е активен член на най-висшите ръководства на БСП и много успешно ни посочва мястото и ролята на феномена Ванга в тогавашната политика.<sup>74</sup>

Г-н Явор Дачков:

“Приятно ми е да представя г-н Валентин Вацев. В момента той преподава в Пловдивския университет и в Европейския колеж по икономика и управление в Пловдив История на европейската интеграция и Логика. Да преподаваш логика в този абсолютно нелогичен свят сигурно е голямо изпитание. Но днес ще поговорим за цикличността на духовните кризи в България и за това какви изцелители, лечители или утехы периодично или ние сами търсим, или ни се натрапват. Помня, че баба Ванга стана известна по време на зрелия социализъм, което според мен никак не се връзваше с тогавашната атеистична здравомислеща пропаганда.

Г-н Валентин Вацев:

– Наистина не се връзваше. Аз така и не отидох да се запозная с баба Ванга, не проявих интерес, не проявих всъщност и враждебност. За мен случаят не беше кой знае колко интересен. Но зад феномена Ванга, съгласен съм да я наричаме феномен, се

---

<sup>74</sup> Дачков, Я. За окултизма на партията. -

<http://www.dveri.bg/content/view/6653/172>, 21 май 2008.

крият много по-дълбоки и по-важни неща, които характеризират българското общество. Имам цяла теория за мястото на този тип знахари, врачки, провидци, ясновидци. Апропо, ще ви кажа в скоби, че се отнасям съвсем спокойно към идеята, че тя е имала някакви ясновидски дарби.

Но Ванга беше интересна от културологическа, от духовна гледна точка. Според мене явлението се разгърна в средата на 70-те години, условно, разбира се, тогава общо взето сакралното, есхатологичното ядро на народния български комунизъм изтля.

Г-н Явор Дачков:

— Какво означава есхатологично ядро на народния български комунизъм?

Г-н Валентин Вацев:

— Българският комунизъм винаги е бил различен от европейския, например от германския или френския комунизъм. Старите български комунисти, някои от които ми бяха близки, искрено вярваха, че работата им е есхатологична, те вярваха в това, че царството Божие на земята може да се построи, че се участва в последен бой и трябва да се направят всички усилия, че този свят захожда, но след него идва друг свят. Това е хилиастичната вяра, че тук на земята си струва да се направи усилие, за да дойде окончателната правда за всички. Тази идея е дълбоко християнска, тя е народнохристиянска, разбира се, оттам е отвинтен главният персонаж в религията, това е християнство без Бог. Но връзката с есхатологичния слой в християнството я има. Както и да се изживява тя отвън. Идеята за комунизъм като царство Божие на земята изтля някъде в средата на 70-те години, престана да се възприема като сетивна достоверност. Тогава идеалът за кому-

низъм вече се превърна в нещо друго: „все по-пълното задоволяване на непрекъснато нарастващите материални потребности“. Сакралността не просто премина към обикновен консумеризъм. В този миг българският комунизъм като идеен двигател беше мъртъв. Остана структурата, управленската машина, елитът. И точно в тази епоха българският елит започна да има нужда от друг тип обосноваване на присъствието си. И тогава се появи интересът в образованото съсловие към баба Ванга. Помня, че баба Ванга беше станала светица на ЦК на БКП. Признак за приобщеност към горните етажи на властта, на културата, на света беше да имаш записан час при нея. Да си говорил с нея. Приемам, че тя е била добронамерена и искрено е вярвала в това, което прави, и субективно се е изживявала като християнка. Това е особено християнство, което в България много добре се съчетава с езичество. Едни и същи хора ме уверяват, че са християни и че вярват в прераждането на душата. Празнуват светеца си, но проверяват хороскопа си за деня. Или вярват в Бога, но едновременно се кълнат в съдбата, а няма как да им се обясни, че Бог и съдба са напълно различни неща. Фактически така на мястото на есхатологичния, сакралния комунизъм, който аз почти не помня, дойде левият консумеризъм с търсене на чудеса. Това е българският окултизъм, който за малко да стане не официална, но реална идеология на България. Мисля, че баба Ванга беше припозната, потърсена и поискана от елита на България. Тя естествено бързо се превърна и в народен авторитет. Но помня как елитът на България, софийската интелигенция общуваше с нея, разнасяше откровенията ѝ от маса на маса в кафе-

нетата на Съюза на писателите и на художниците. Баба Ванга се превърна в неофициална българска обоснователка на културата. И е интересна не сама по себе си, а като емблематична фигура за една цяла епоха. Виждам зад нея Людмила Живкова. Те бяха свързани в единно идейно ядро. На мястото на умиралия като идеология комунизъм се намърда окултизмът. Това започна още към края на 70-те години, 80-те години бяха окултни времена. Като оставим извън скоби множеството вярвания, които дойдоха отвън в България – мормони, йеховисти, евангелисти от нов тип, кришнари, слава Богу, сатанисти още няма, поне аз не съм чувал, да не забравим и дъновистите, но в България винаги е имало един стар окултизъм. Има го още от 20–30-те години. Негови представители например са Асен Златаров, по-късно Николай Райнов, в наше време синът му Богомил Райнов, Нешка Робева, нейните политически приятели, Светлин Русев и други.

Г-н Явор Дачков:

– Да се спрем на технологията на този пробив. Преходът започна с Кашпировски, Кеворкян го пускаше по “Всяка неделя”.

Г-н Валентин Вацев:

– Точно така, и с Чомак в Русия, пускаха непрекъснато и сериалите на Дейвид Линч „Туин Пийкс”. Това се правеше нарочно, за да се извади обществото от дотогавашното му стабилно състояние, да се отвори, за да може да му се въздейства. За тази технология узнах по-късно. До мене стигнаха наръчници за психологическа обработка на масите, това е наука.

Г-н Явор Дачков:

– Да, тогава чрез единствената телевизия лесно се манипулираше обществото.

Г-н Валентин Вацев:

– Именно. А после, в началото на 90-те години, трябваше да се направи и голям духовен прелом. Обществото за известно време да се остави в безпомощност, да вижда разни неща, но да не ги разбира. Това е елемент на психологическото управление, използван и другаде по света. Но нека завършим с окултизма. Днес според мен случаят с баба Ванга е изчерпан. Всичко ще угасне във вълните на комерсиализма. Ще остане един спомен, от него ще направят култ, ще се организира музей, защо не около музея и фондация, а около фондацията – някакво институтче, но в края на краищата това ще потъне в комерсиалността. До следващия път, когато българският окултизъм, който се осъзнава предимно в ляво, ще намери поредния си пророк. Българската църква е безпомощна да се противопостави, тя няма сили и готовност за това. Българският окултизъм продължава. Искам да кажа две думи за природата му, тъй като той е пред очите ни, но ние не го виждаме като окултизъм. В България той обаче е старо явление. На мен не са ми ясни точно корените на българската културна действителност, но нека да припомним, че в българския духовен пейзаж винаги и от много отдавна е имало тайнствени неща. По нашите земи е имало павликяни, богомили. Мисля, че окултизмът е съвременно превъплъщение на тъмната сянка на християнството. Това е гностицизмът, ранните околохристиянски вярвания, които съпровождат християнската доктрина и менталност, вече 2 000 години. Интересът към Боян Магесника – роман на Николай Райнов,

е показателен, това всъщност е интересът към Симон Мага, към Аполоний Тиански, към тези странни фигури в началото на християнската епоха, които имат собствена идеология – разделянето на хората на пневматици – духовни, психици – душевни, и соматици – телесни. Тази идеология много добре пасва на нашето общество с удължаваща се вертикала. Най-отгоре са духовно просветените и спасените, по-надолу са тези, на които има смисъл и може да се помогне, а още по-надолу има 90% биомаса. Хора, на които можем да пускаме телевизия, да ги занимаваме с живота на българския културен елит в лицето на чалга певците и т.н. Ние нямаме универсална идеология. След края на комунизма България беше напълнена с окултизъм и смесица от всякакви в общи линии пошли вярвания. Няма действителна духовна опора.”<sup>75</sup>

След като вече се запознахме по-обширно с мястото на Ванга сред политическия елит и придобихме по-реална представа за нейната роля сред обществото от политическа гледна точка, нека преминем към следващата точка и се запознаем с научните изследванията на професор д-р Георги Лозанов.

---

<sup>75</sup> Пак там.

## Професор д-р Георги Лозанов

Професор д-р Лозанов е сугестолог, тогавашен (по времето на активната дейност на Ванга) директор на Института по сугестология<sup>76</sup>. Той започва да води записки за необичайната дейност на Ванга, затова и с познанията си в областта на парапсихологията започва изследванията си на научна основа. Заедно с екип от научни работници, които изследват ясновидката, той анкетира хиляди посетители, описва над 7 000 случаи, записва стотици Вангини сеанси на магнетофон, прави филм от научна гледна точка. Пред чуждестранни журналисти той заявява, че Ванга познава доста извън границите на случайността, но макар и много условно, това се равнява на 80% познаваемост, което е твърде много и задължава да изследваме и изучаваме това явление.<sup>77</sup>

Научните занимания на професор д-р Лозанов изиграват определена роля за официалното познаване на Ванга.<sup>78</sup> Очевидци свидетелстват: „По едно време навратата на къщата й (и на виличката в Рупите) се появи бяла емайлирана табела с надпис: „Българска академия на науките, Институт по сугестология, лаборатория.“ Назначен бе пазач, изпълняващ по съвместителство и длъжността шофьор, той късаше разписките с такса от по 10 лева, Ванга получи заплащане и така на 3 октомври 1967 г. предприятието бе озаконено не като някаква частна самодейност, а като държавна единица. Фирмата, будката пред вратата,

<sup>76</sup> Сугестия – 1. Начин на внушение и словесно въздействие от един човек върху друг или върху себе си, които се отличава с несъзнателно възприемане на внушението. 2. Внушение; Сугестология – Наука за сугестията (внушението) като един от психотерапевтичните методи за въздействие върху човека.

<sup>77</sup> Стоянова, К. Ванга, с. 1.

<sup>78</sup> Георгиев, Л. Среци с Ванга. С., 1996, с. 13-14.



квитанциите, москвичът сякаш вдъхваха повече уважение към прага, който предстои да пристъпиш.”<sup>79</sup>

След редица научни изследвания на Ванга авторът на книгата „Срещи с Ванга” предава на читателите резултата от работата на професора: „Доктор Лозанов излизаше от общоизвестната предпоставка, че човешкият мозък, колкото и да е развит, работи само с една трета от своите възможности. Той беше оставил опитите си с Ванга и официалната версия беше, че няма кой да финансира изследванията, тъй като науката иска резултати, а не само наблюдения.”<sup>80</sup>

А племенницата на Ванга, Красимира, споделя: „Професор Георги Лозанов обяви на целия свят, че това е феномен, за който науката за сега няма обяснение, но трябва да бъде обект на най-голямо внимание и изследване.”<sup>81</sup> „За съжаление тази сериозна научна работа постепенно заглъхна и от многобройните материали нищо не бе публикувано.”<sup>82</sup>

Общо взето, ако направим един кратък очерк до момента, ще можем да стигнем до заключение, че научните изследвания, на които е подложена Ванга, не дават изчерпателен отговор за духовния феномен. Както потвърждава Красимира Стоянова, сериозната научна работа и изследвания върху Ванга постепенно заглъхва. В своята статия архимандрит доц. д-р Павел Стефанов пише: „Изводът е един – Ванга не се поддава на материалистическо (атеистично) обяснение. Ключът към разгадаването на този проблем лежи другаде.”<sup>83</sup>

С това последно наблюдение върху дейността на науката върху Ванга, ще преместим и фокусираме

---

<sup>79</sup> Пак там.

<sup>80</sup> Георгиев, Л. Цит. съч., с. 11.

<sup>81</sup> Стоянова, К. Ванга и последното време, с. 105.

<sup>82</sup> Стоянова, К. Ванга, с. 74-75.

<sup>83</sup> Стефанов, П., архим. Цит. съч.

погледа си върху духовната страна, която възоснова на Библията и своите духовни представители е по-подготвена и ще ни разкрие повече за това духовно проявление, като ни предостави по-изчерпателни и удовлетворителни отговори.

## **ЧЕТВЪРТА ГЛАВА**

### **Християнски критичен анализ на живота и дейността на Ванга**

Преди да преминем към основата, на която ще надграждаме нашите тези в подкрепа на библейската истина, нека да направим кратък увод, в който да уточним какво ще разбираме под термина християнско гледище.

Християнското гледище представлява гледната точка на християните, т.е. хората, които определят себе си като християни според критериите на Библията – свещен сборник, съдържаща старозаветните и новозаветните Писания. Тук не става въпрос за богослужебната част, ритуалите или обредите. Защото, както ще стане на въпрос по-нататък, въпреки че Ванга по традиция и обреди се възприема като християнка, това не я прави такава по убеждения и живот. Такова християнство, отделено от библейските истини, е пагубно за човечеството, а както са налице и фактите, един такъв „християнин“ като Ванга може да е и сатанински проводник и мощно демонично оръдие в ръцете на падналите духове.

Когато оттук нататък се срещаме с термина християнско гледище, ще имаме предвид християни, които не само ходят на църква, постят, спазват обреди, но са и запознати със Свещените Писания на Стария и Новия завет, т.е. Библията, които Я четат, и чиито ум е просветлен от истините, записани в Божието Слово. Християни, които също се консултират със свещеници по важни духовни въпроси.

Библията изрично предупреждава: „Възлюбени, не вярвайте на всеки дух, а изпитвайте духовете дали са от Бога; защото много лъжепророци излязоха по света” (I Йоан 4:1). Това предупреждение само по себе си свидетелства за факта, че съществу-

ват измамливи нечисти духове, които се преправят и мамят хората.

Защото, както отбелязва архимандрит Павел Стефанов: „Вместо да се посъветва с духовник и да отхвърли прелестта, Ванга изпада под влиянието на явилния се паднал дух (демон).”<sup>84</sup>

Поучителни примери привежда също и архимандрит Серафим (Алексиев) в своята книга „Болна и здрава мистика”. Където предлаганата „прелест” от демоните, явяващи се в различни образи, бива посрещната и отхвърлена от човека с пълно недоверие, без посещеният от видения или гласове да се поддаде на сатанинската манипулация, че като ги отхвърля, ще оскърби Бога, а напротив, постъпвайки мъдро и предпазливо, изпълнява заръката на Бога – всичко да се изпитва преди да се приема.<sup>85</sup>

Ако Ванга бе запозната с предупрежденията и истините, записани в Библията, истини, на които ще се спрем малко по-късно, или се бе консултирала със свещеник, тя вероятно щеше да разбере още в началото, че личността, с която контактува, не е пратеник от Бога.

След краткото разяснително въведение нека преминем към темата за окултизма и да се запознаем с неговата същност, като същевременно разясним защо Ванга е част от него, и подкрепим това с факти и доказателства.

---

<sup>84</sup> Пак там.

<sup>85</sup> Алексиев, архим. С., Болна и здрава мистика. С., 2004. с. 54-56.

## **Окултизъм. Произход, практика и последиствия**

Какво представлява окултизмът? Нека разгледаме няколко дефиниции от различни авторитетни източници. Английската дума „окултизъм” идва от латинската „occultus”, което означава „скрит, таен”.

Американският Оксфордски речник: „Нещо тайно, скрито, освен от посветените, които имат повече от обикновените познания, включващо свръхестествени, окултни сили – света на свръхестественото, мистичното или магическото.”

Третият интернационален речник на Уебстър: „Нещо съзнателно пазено скрито..., занимаващо се с въпроси, за които се счита, че включват действие или влияние на свръхестествени посредници, или тайно познание от тях”.

Енциклопедия Британика: „Общо обозначение на всички теории, практики и ритуали, основани на особено езотерично познание, за което се твърди, че е свързано със света на духовете и с неизвестните сили на вселената. Окултизмът включва такива различни предмети като сатанизъм, астрология, кабала, гностицизъм, теософия, гадание, вълшебство, предсказване, вълшебство и някои форми на магия”.<sup>86</sup>

Нека се запознаем също и с авторитетното становището на йеромонах Анатолий Берестов относно окултизма. Той е доктор на медицинските науки,

<sup>86</sup> Акенбърг, Д. Уелдън, Д. Цит. съч., с. 12 -14. Спр. Koch, K. Christian Counselling and Occultism. Grand Rapids (MI), 1972.

до 1995 г. е професор в катедрата по детска невропатология на Руския държавен медицински институт, ръководител в рехабилитационен център за инвалиди, болни от детска церебрална парализа.<sup>87</sup> Сътрудник е на Руския православен университет и е настоятел на Института по травматология „Свети преподобни Серафим Саровски“. Ръководител е в Рехабилитационния душепопечителски център на Крутицкото подворие за хора, пострадали от окултни занимания и наркомания. У нас е познат с книгите си „Числото на звяра“, „Да се завърнеш към живота“ и „Духовни основи на наркоманията“.<sup>88</sup>

Според него думата окултизъм е общо название на ученията, които признават съществуването в човека и в космоса на скрити сили, недостъпни за обикновения човешки опит, но достъпни за „посветените“. Вероятно малцина знаят, че само през 1994 г. ЦРУ влага 150 000 000 долара за духовна агресия срещу Русия. В страната нахлува цял поток антиправославни проповедници, които започват да основават разни секти и школи, включително и окултни – по екстрасензорика, магия, астрология и др. В последните години окултните науки получават твърде широко разпространение особено в средите на научната интелигенция. Не малка роля за това изиграват произведенията на Елена П. Блаватска и семейство Ръорих за развитието за Агни йога.<sup>89</sup>

Общото, което притежават всички тези дефиниции е, че точно определят основата на окултизма – неща (откровения), които са по естество невидими, „тайни, скрити“ и следователно нормално ненами-

<sup>87</sup> Берестов, А. Числото на звяра. С., 2004, с. 3.

<sup>88</sup> Над 3000 наркомани излекувани безплатно в Московски православен център. - [http://news.ibox.bg/news/id\\_1851239227](http://news.ibox.bg/news/id_1851239227), 23 март 2004.

<sup>89</sup> Берестов, А., йером. Числото на звяра. С., 2004, с. 6-7.

раци се на разположение на хората, като достигането до тях се осъществява чрез свръхестествени същества.

Включих и нахлуването на антиправославните учения начело с учението на семейство Ръорих, на което Ванга открито симпатизира, защото както в Русия, така и в България то достигна и до нашата интелигенция, за която вече стана дума. Това е още едно свидетелство, че Ванга е една брънка от цялата верига, наречена окултизъм в неговите многобройни проявления и лица.

Свещ. Владимир Елисеев също определя учението Агни йога на Елена И. Ръорих като окултно учение заедно с теософията на Елена П. Блаватска.<sup>90</sup> Според него „В тези учения цел за въздействие от страна на падналите духове е умът и то се осъществява на нивото на идеите (т.е. на помислите) чрез общуване с духовете посредством четене и изучаване на окултна литература, продиктувана от невидимия свят на основателите на горепосочените направления. Основното съдържание на тези учения са наукообразните теории и концепции за устройството на невидимия свят, за йерархията на невидимите същества, за влиянието на космоса върху съдбата на човека, народите и континентите, за устройството на човешкото същество, за еволюцията на света, за задгробното съществуване и т.н. Всичко това объркано, мъгляво и неразбираемо е изложено на страниците на многотомни и дебели трактати, чието изучаване може да отнеме много години. На преден план са интелектуалните спекулации, чието съдържание дава на човека широки

<sup>90</sup> Елисеев, В., йерей. Православният път към спасението и източните и окултните мистически учения. С., 1995, с. 59-61.



възможности да се превъзнася над другите хора и да подхранва своето самодоволство и гордост. Тези учения са насочени към интелектуалци и към хора със съзерцателна нагласа на ума. Обичайните психологически последици от изучаването на окултизма, както показва опитът, са развитието на студенина и цинизъм, на презрение към хората и душевна опустошеност, на вътрешно безсилие и пълна вътрешна обърканост и незнание какво да се прави в този живот, които водят към отчаяние и униние. И на всичко това – на фона на нарастващата гордост, тщестлавие и чувство за богоизбраност (голям брой от тези характеристики могат да се проследят в живота на Ванга).<sup>91</sup>

Според свещ. Владимир Елисеев учението Агни йога, към което, както вече споменахме, принадлежи Людмила Живкова, посочва изход и условия за самоусъвършенстването. Ще спомена няколко от основите за въвеждане в окултното учение, защото чрез тези белези допълнително се разкрива окултната принадлежност на Ванга, тъй като тя не само симпатизира на това учение, но дори е част от него и работи в негова полза, както собствените ѝ думи свидетелствуват.<sup>92</sup>

Тъй като няколко пъти стана на въпрос за нечисти духове, тяхното въздействие върху хората и т.н. смятам, че е редно да се запознаем с тяхната природа и цели според характеристиката, която им дава самият Бог в Библията:

1. Сатана (дявол, зъл дух, личност, противяща се на Бога и човекоубиец) – (Откр. 20:2 Лука 10:18 Йоан 8:44);

---

<sup>91</sup> Там там. с. 60-61.

<sup>92</sup> Сидоров, В. Людмила и Ванга, с. 66-68.

2. Те са духове (не тела) – (Ефес. 6:12 2:1-2).
3. Те са много – (Марк 5:9 Матей 12:43-45).
4. Те са властни – (I Петър 5:8 Ефес. 6:12).
5. Те знаят за Бога – (Яков 2:19 Матей 8:28).
6. Те са лукави – (II Кор. 11:3 14 Матей 4:2 II Тим. 2:26).
7. Те са лъжци – (Йоан 8:44 Бит. 3).
8. Те са зли – (Йоан 8:44 Ефес. 6:12).
9. Те са организирани – (Матей 12:22-24 Марк 5:9.)
10. Те целят разрушаването на Христовото царство – (Лука 22:31 Йоан 13:2 Матей 4: 8-29 I Тим. 4:1 I Кор. 10:20-21 Ефес. 2:1-2 II Кор. 4:4).

Основната ми задача в началото на темата за окултизма е да докажа принадлежността на Ванга към него, като разкрия част от окултните възгледи и дейност на пророчицата, на фона на факти от живота ѝ и вече посочените характеристики на окултистите от становищата на духовниците: архимандрит доц. Павел Стефанов, йеромонах Анатолий Берестов, свещ. Владимир Елисеев и други, които цитирам по-долу. Факт е, че обединителното звено между представителите на окултизма посредством учението на Агни йога, на Елена Блаватска, на Петър Дънов-Учителя, чрез дейността и съветите на Ванга и дадените ѝ „от небето” откровения и т.н., са движени от един свръхестествен източник на информация и това са, както видяхме до момента от предоставената ни информация (от Библията, свещ. Владимир Елисеев, йеромонах Берестов и др.), нечисти духове (демони). Техните учения са дадени посредством видения или специални откровения, които не само се разминават, но са в противоречие и опозиция на учението в Библията, която е Бо-

жие откровение за личността на човека като Божи образ, неговото минало и бъдеще, както и бъдещето на света. В подкрепа на казаното до момента ще отворя една скоба, за да се запознаем с фактите, които ни предоставя свещ. Владимир Елисеев:

„През 1926 г. семейството на Н. К. Ръорих донася в Москва и предава на съветското правителство „посланието на махатмите“. Н. К. Ръорих и жена му Е. И. Ръорих наричали тайнствените учители, обитаващи Хималаите – махатми. Махатмите продиктували телепатически многотомното събрание на съчинения със заглавие „Жива етика“, в които се излага учението на Агни йога. Тези учители се появявали понякога във видения, в образ на ангела на светлината, понякога сякаш осезаемо телесно. Те ръководели развитието на свръхестествените способности на Е. И. Ръорих, която записала всички томове на Агни йога и получила титлата „майка на Агни йога“. Малко по-рано същите учители, със същите имена, диктували телепатически на Е. П. Блаватска – основателката на теософията – съдържанието на грандиозния окултен труд „Тайната доктрина“, който Е. И. Ръорих превела на руски от английски език.“<sup>93</sup>

Според йеромонах Анатолий Берестов характеристиките на истинския християнин са, че той живее основно чрез покаяние пред Бога, чрез пост, молитва, изучаване на Библията, ходене на църква и други християнски добродетели.<sup>94</sup>

Според мен всеки истински християнин, който е запознат с Божието Слово в Библията, по-скоро би разпознал и изобличил делата на тъмнина-

<sup>93</sup> Елисеев, В. Цит. съч., с. 51-52.

<sup>94</sup> Берестов, А., йером. Цит. съч., с. 11.

та и бесовските учения, които не съответстват на Свещеното Писание, заставайки на страната на истинното Божие Слово, гледайки смело напред и уповавайки се на Бога, а не подобно на Ванга, „християнка“, която твърди че: „Всички религии ще изчезнат. Ще остане само учението на Бялото братство (което е доказано сектантско окултно учение).”<sup>95</sup> Или насърчението, с което Ванга насърчава хората да работят за каузата на това учение и подкрепя разпространението му чрез детската амблея „Знаме на мира“, основана от окултистката Людмила Живкова, точно с тази цел.<sup>96</sup> Абсолютно недопустимо е един „духовно извисен“ човек като Ванга да подтиква хората да четат Корана: „В един от сеансите си през 1981 година, Ванга насърчава ливански журналист да чете Корана и по-подробно глави 9, 10, 11 и 12.”<sup>97</sup>, след като знае, че ги насочва към огнения пъкъл. И това представлява само част от нейния антихристиянски духовен мироглед и дейност. Тези сериозни разминавания на „светицата“ на първо място с Библията и с убежденията на истинските и доказани с времето и дейността си християни-духовници, които вече цитирах и още ще цитирам, вече ни провокира не само да се съмняваме в правилната духовна основа, ориентация и убеждение на Ванга, а без никакво съмнение да я поставим директно в графата с окултистите, като по-нататък доказателствата в подкрепа на това становище само ще нарастват.

В кратък обзор можем да кажем, че окултната дейност е подобна на невидим вирус, който действа вътре в човешкия организъм. Той може да съ-

<sup>95</sup> Сидоров, В. Людмила и Ванга, с. 35.

<sup>96</sup> Пак там. с. 27, 35.

<sup>97</sup> Стоянова, К. Ванга, с. 98.

ществува известно време и безсимптомно, но може и да убива бързо. Каквото и да прави обаче, това означава сигурна смърт за онези, които са в крайния стадий на инфектирането и несигурно съществуване за носителите на вируса, макар в момента да липсват симптоми. Ние рядко виждаме тези микроскопични нашественици. Забелязваме само последиците от съществуването им – гибелта, която оставят след себе си. Вирусът измамва клетката, че е „добро” същество, затова тя сваля своята защита и приема нашественика. Чак когато е вече вътре, се открива, че той е „троянският кон”, агресивен паразит, който започва да унищожава своя хазяин. За нещастие в почти всички форми на окултизма има „нещо”, което действа, за да привърже дадена личност към нея. И когато човек пожелае да се освободи от това свое увлечение, следва или заболяване, или инцидент, извършват се самоубийства, или пък човек бива реално заплашван от духовни същества. Най-лошото е, че въпреки че милиони хора са повлияни от окултизма днес, той продължава да се практикува, независимо от настоячивите предупреждения на свещеници, теолози, бивши източни гуру и измъкнали се окултисти. Ако не се приложи лечение срещу вируса на окултизма, той убива духовно толкова ефективно и безпощадно, колко вирусът на СПИН убива физически. Единствената разлика и блага вест е, че за окултизма има лечение: покаяние<sup>98</sup>, вяра и упование в живия Бог Иисус Христос.<sup>99</sup>

След като вече имаме достатъчно база данни за окултизма и доказана принадлежност на Ванга към

---

<sup>98</sup> Пак там. с. 11.

<sup>99</sup> Акенбърг, Д., Уелдън, Д. Цит. съч., с. 5 - 6.

него, нека преминем към по-задълбочен критичен преглед на нейната дарба.

## Дарбата

От материала за Ванга, дейността и дарбата ѝ разбрахме, че естеството на проявяващата се дарбата е със свръхестествен характер, което я прави придобита при определено обстоятелство (а не вродена). Това ни помага да я разделим от дарбата, която се среща при някои хора като дар Божии, например човекът да рисува прекрасно или някакъв друг талант. Това уточнение е важно, защото в момента поставяме основата на нашите разсъждения относно дарбата и от тук нататък зависи тяхната посока.

Като начало придобитата дарба на Ванга ни посочва, че човек сам по себе си не притежава свръхестествени способности, противно на мисленето на повечето хора, че има хора като: екстрасенси, врачове, шамани и т.н., които са избрани и надарени със свръхестествени възможности. В следващите редове ще предоставя факти и доказателства относно произхода или по-точно източника на „дарбата“ на Ванга (който определям като демоничен и духовно нечист) и проявяването на тази „дарба“ (или по-точно проявлението на нечистия дух), като ще подкрепя тезите си също и с изследванията на други автори, авторитетни личности и със свидетелство на самата Ванга.

Д-р Джон Акенбърг е доктор по теология и история на църквата, като същевременно изнася лекции по целия свят и води известно телевизионно предаване, в което се дава възможност за дискусии с по-широк кръг проблеми. Д-р Акенбърг заедно с

д-р Джон Уелдън, който също е доктор по теология и християнска апологетика, бакалавър по социология, специалист по сравнителна религия и тясна специалност източни религии, написал лично и в съавторство много книги, са автори на книгата „Факти за окултизма”.<sup>100</sup>

С богатия си опит те също твърдят, че: „Парапсихичните възможности се предават чрез демонични сили. Подобно е и свидетелството на самите окултисти, които твърдят, че притежават такива. Те открито изповядват, че без своите духовни водачи (които ние с помоща на Библията разпознаваме като демони, които се представят за помагачи духове) не притежават никакви свръхестествени способности. Шамани, сатанисти, магьосници, медиуми, получаващи вести по свръхестествени, тайни канали, психолечители и спиритисти от всякакъв вид открито признават, че без своите духовни „помощници” са безсилни да вършат нещата, които сега могат.”<sup>101</sup>

В книгата си „Факти за окултизма” те подкрепят своята теза с изповед на виден практикуващ шаман: „Майкъл Харнър, който е директор на Антропологичната секция към Нюйоркската академия на науките в Ню Йорк. Той е също и практикуващ шаман, и автор на книгата „Пътят на шамана”, в която отбелязва основните източници на сила на всички шамани и окултисти в духовния свят: „Без дух пазач е абсолютно невъзможно да бъдеш шаман, защото шаманът трябва да притежава този, силен основен източник на мощ...”

---

<sup>100</sup> Пак там. с. 5-6.

<sup>101</sup> Пак там.



Също така авторитет като Индриз Шах отбелязва: „Вярно е това, че силата им идва от духовете; самите те (окултистите) не притежават никакви специални способности, освен тази за концентриране.”<sup>102</sup>

Луи Жаколно, главен съдия на Западна Индия и Таити, изповядва същото. В своята книга „Приключения в психиката” забележителният изследовател на психични явления Джес Сърън прави следната обща забележка: „Почти без изключение всички медиуми... чувстват, че са инструменти на една повисша сила, която изтича чрез тях и не си позволяват да твърдят, че тя произхожда от тях самите”.<sup>103</sup>

В книгата „Освободена от магьосничество” бившата сатанистка и магьосница Дорийн Ървин изповядва: „Аз бях познала и усещала тази окултна сила, която действаше чрез мен достатъчно често и разбирах, че тя не е естествена, а по-скоро свръхестествена. Не бях родена с нея.”<sup>104</sup>

Подобни цитати се отнасят за всички различни категории на окултна практика. Именно духовете, а не личностите са истинският източник на сила и свръхестествени способности. Вижете това: „Интензивните парапсихологически проучвания в продължение на цял век, не успяха да дадат каквото и да било достоверно доказателство за латентни психически способности у човека.”<sup>105</sup>

Заключението е следното: винаги и където и да съществуват свръхестествени сили, непременно съществува и светът на духовете. Нещо повече, хората, притежаващи парапсихични способности, твър-

---

<sup>102</sup> Пак там. с. 15-16.

<sup>103</sup> Пак там. с. 16-17.

<sup>104</sup> Пак там. с. 17.

<sup>105</sup> Пак там. с. 29.

дят, че въвн от тези духовни същества са безсилни. Този факт показва, че единственият начин да бъдат получени такива сили и способности е чрез някакво включване в света на духовете и че никой човек не притежава естествен капацитет от подобни способности. Ако психичните сили представляваха човешка способност, всеки би могъл да ги развие.<sup>106</sup>

Акцентирах на тези свидетелства и изповеди, защото в следващите редове ще се запознаем със същите твърдения и свидетелства от страна на Ванга, а именно: „Когато изпадам в транс, не чуввам нищо, което говорят духовете, които влизат в моето тяло.”<sup>107</sup>

Племеницата на Ванга, Красимира Стоянова, споделя: „Ванга постоянно изтъкваше, че тази дарба ѝ е дадена”.<sup>108</sup>

Доц. д-р Димитър Попмаринов е богослов, завършил Духовната академия “Св. Климент Охридски”, и също констатира, че: „Ванга е обикновена, необразована селска жена на ниско интелектуално равнище. Ванга е медиум (посредник). В момента, когато тя има видение, изпада в транс; тя е оръдие, посредник между дух от отвъдния свят и хората около нея. На църковен език този феномен се нарича обладаване от зъл дух. Именно когато е във връзка с този или тези духове, тя проявява своите „изключителни” способности да „предсказва”, „познава”, „лекува” и т.н. В момент на транс нейната воля е подчинена на чужда воля и тя не говори от себе си. Променят се дори нейни физиологически характеристики. Тя говори с чужд глас.”<sup>109</sup>

---

<sup>106</sup> Пак там. с. 19.

<sup>107</sup> Ангелова, В. Цит. съч., с. 34.

<sup>108</sup> Стоянова, К. Ванга и последното време, с. 106.

<sup>109</sup> Попмаринов, Д. Цит. съч.

Отец Йов Гумеров също отчита промяната в психическото състояние на хората, които контактуват с падналите духове, т.е. навлизане в хипнотично-състояние или дълбок безпамятен транс.<sup>110</sup>

Без да има необходимост от повече цитати в подкрепа на твърденията, че свръхестествените „дарби“ са по-скоро придобити и се проявяват, когато личността е в тясна връзка с духовна личност (в споменатите досега случаи – нечисти паднали духове) с оглед на предоставената информация вече можем да заключим, че Ванга не е само окултистка, а поредният проводник на бесовска дейност и учение сред голяма част от българската духовно непросветена интелигенция и атеистично общество по времето на комунизма и след това.

Интересно е, че хората, контактували с нея и по-конкретно, когато е в моменти на транс, остават впечатлени от проявата на духовната личност и приемат всичко за чиста монета, т.е., те смятат, че говорещият мъжки тембър от устата на Ванга и достоверната информация, която дава, е достатъчно свидетелство за истинността и чистотата на духовното проявление и неговия чист „небесен“ произход.

Ще приведа в подкрепа и опита на свещ. Добромир Димитров, който също доказва невежеството и духовния мрак на голяма част от обществото ни: „За жалост днес мнозина „християни“ в България не виждат нищо лошо в екстрасенсите. Дори самите те казват, че едн-коя си врачка им казала да отидат в храма да вземат светена вода, да запалят свещи пред три икони и т.н. Според тяхната логика те са добри, защото „познават“ и кабинетите им са

<sup>110</sup> Гумеров, Й., непом. <http://www.pravoslavie.ru/answers/6781.htm>.

пълни с икони. Наистина някои познават, но с помощта на демоните. Дори сега много често при нас свещениците идват хора, пратени от някоя врачка. За жалост ние им помагаме и така потвърждаваме авторитета на врачката, защото човек си казва: „Ами тази жена (врачка) ми каза да отида и ето сега съм по-добре”. Преди три години в една зимна вечер разтревожена жена позвъни на вратата ми и потърси свещеник. Когато отидох с нея, видях седемнадесетгодишния ѝ син гол в двора на храма. Когато го повиках, той се вкопчи в кръста на гърдите ми и завършихме нощта в Психодиспансера в Русе. Момчето беше ходило преди това на сеанси при една от най-известните врачки в България, която му отключи шизофрения. Също преди време в болницата открих една жена, която имаше три опита за самоубийство. Беше си рязала вените, беше се намушкала с шиш в корема, а последният ѝ опит е скок от четвъртия етаж. След няколко разговора разбрах, че е ходила при екстрасенс, който сексуално се беше възползвал от нея. С това всичките ѝ действия се обясняваха.

Ванга също беше една обладана и нещастна жена. Тя никога не е посъветвала човек да отиде на изповед и да се причасти, за да се спаси. Около нея имаше кръг от антропософи, мистици и всякакви окултно настроени хора.”<sup>111</sup>

Но нека се запознаем с един интересен случай, който шокира и самата Ванга, който същевременно е поредното доказателство, че проявата на падналите нечисти духове в окултната дейност на Ванга, са неоспорим факт.

<sup>111</sup> Димитров, Д., свещ. Какво е отношението на БПЦ към врачките? - <http://pravoslavie.bg/content/view/2109/252/>.

Когато духовете се проявяват чрез Ванга, това става пред обикновени, духовно непросветени хора, но по съвсем друг начин стоят нещата, когато пред нечистото духовно присъствие във Ванга стои истински християнин или свят Божи мъж, т.е. свещеник, посветил се да служи на живия Бог:

„Седяла и разговаряла с един свещеник за Божиите неща. Изпаднала в транс, но от устата ѝ вместо добри слова някой говорел на свещеника: „Ще те накараме да ходиш на четири крака, ще те потрошим.” Започнала да го обижда с всевъзможни упреци. Свещеникът разбрал, че това е нечестивият, прекръстил се и отговорил: „Ако беше по-силен от Бога – да, но ти си нищожен и безсилен.” Тогава той, т.е. Ванга, избягала с бързината на дете по стълбите до горния етаж, защото трансът се случил в лятната кухня на Петрич. Свещеникът зачакал какво ще стане по-нататък. Тогава се чул гласът на Ванга, вече освободена от лошата сила: „Кой е долу?” Свещеникът отговорил: „Аз съм”. Тя слезла при него, той ѝ разказал какво се е случило и тя му рекла обезпокоена: „Щом и сатаната влиза в мен, какво ще стане с моята душа горе?”<sup>112</sup>

Когато попаднах на това свидетелство останах потресен. Не от факта, че духът се проявил и наругал свещеника (това е нещо съвсем естествено и обичайно като проява от страна на демоничните сили), но от факта, че въпреки тази явна демонична изява чрез Ванга, за нея продължават да се пишат и публикуват само положителни книги. Това свидетелство е на един от най-приближените хора на Ванга, който е издал книга със заглавие „Пророчицата Ванга. Единствената връзка между небето и зе-

<sup>112</sup> Ангелова, В. Пророчицата Ванга, 2006, с. 34-35.

мята.” (В. Ангелова). Интересно заглавие, което би звучало доста обезпокоително, ако наистина Ванга беше единствената връзка между небето и земята, тъй като самата пророчица признава присъствието на нечистите сили (бесовете и демоните) в себе си. Това всъщност е поредното надграждане на основата, че Ванга е окултистка, чрез която се проявяват нечисти духове. Не е възможно „светица” като нея с дарба от Бога, както тя самата твърди,<sup>113</sup> да бъде и сатанински проводник посредством същата дарба. Свидетелствата са еднозначни – чрез Ванга се проявява царството на тъмнината. По-надолу в следващите редове ще се срещнем с още свидетелства, които допълват постепенно картината на окултната дейност на Ванга и последиците от това прединно в нейния личен живот.

Първо, в заключение може да се констатира, че проявата на дарбата на Ванга всъщност не е нейна лична способност, а следствие от намеса на духовна личност в нея. Като доказателство за това се явява многократната проява на самия източник – нечистия дух и духове.

Второ, с проявата си и арогантния си речник към свещенослужителя духът доказва свето паднало естество, описано от самия Бог в Библията и по този начин издига авторитета на Священото Писание.

Трето, недопустимо е да се смята, че Ванга е човек, духовно просветен от Божието слово, тъй като с изказванията си доказва, че поддържа антихристиянски убеждения.<sup>114</sup> Освен това, не може Ванга да бъде свят човек, който принадлежи на Бога и в същото време сатанинският дух да се проявява чрез нея и да хули Божия служител.

<sup>113</sup> Стоянова, К. Ванга и последното време, с. 106.

<sup>114</sup> Сидоров, В. Людмила и Ванга, с. 66-68.

Всички тези свидетелства и факти доказват произхода и същността на дейността на Ванга като сатанинска и пагубна за хората, които са отишли с проблемите си при нея, а всъщност истината е, че в основата на консултирането им с Ванга стоят паднали нечисти духове.

Архимандрит Павел Стефанов пише в своята статия за Ванга: „Демоните разполагат с известни познания за бъдещето и миналото и ги нашепват на врачката.”<sup>115</sup> Нищо чудно, че Ванга казва всичко на хората, тъй като информацията, както самата тя свидетелства, идва откъде, от духовете, които, както вече споменахме в началото, сами свидетелстват, че наблюдават хората и познават техния живот. Не виждам нищо странно и учудващо, че са им казвали истинни и съкровени неща в личен план, и точно там е уловката, на която се хващат хората, защото ако духът се изгони от Ванга, тя няма да има способността със своите човешки ограничени възможности да демонстрира свръхестествено предсказване или съветване на никого за каквото и да било.

Нека сега да преминем към пророкуването, важен елемент от дейността на Ванга или по-точно на нечистите демонични сили чрез нея.

---

<sup>115</sup> Стефанов, П., архим. Цит. съч.

## Пророкуване

Нека още в началото на тази изключително важна точка се запознаем с християнския поглед върху дейността на Ванга, основан на Библията, където Свещеното Писание говори еднозначно по повод всички врачки и магьосници. В книга Второзаконие на Стария Завет четем: „Не бива да се намира у тебе (такъв), който прекарва сина си или дъщеря си през огън, предсказвач, гадател, вражач, магьосник, омайник, ни който извиква духове, ни вълшебник, нито който пита мъртви; защото, всеки, който върши това, е гнусен пред Господа, и тъкмо поради тия гнусотии Господ, Бог твой, ги изгонва отпреде ти (Втор. 18:12).

И в книга Изход и Левит се вижда с каква строгост са преследвани: „Врачка да се не оставя жива” (Изх. 22:18) и „Ако мъж или жена извикват мъртъвци или врачуват, да бъдат умъртвени: с камъни да бъдат убити, кръвта им е върху тях” (Лев. 21:27).

А в книгата Левит Бог нарежда: „Не яжте нищо с кръв, не врачувайте и не гадайте” и „Не се обръщайте към ония, които извикват мъртъвци, и при магьосници не ходете, и не се оставяйте да ви осквернят. Аз съм Господ, Бог ваш.” (Лев. 19:26,31).

Тази точка е също толкова важна, колкото и точката за самата „дарба”, тъй като пророкуването или пророчествата на Ванга са продължение и изява на демоничните сили, и посредством тази практика не малко хора подчиняват волята си на сатанинското царство на мрака. Дори бих казал, че пророкуването е основната дейност на Ванга, чрез която тя



разкрива „дарбата“ си да приема и предава от духовния нечист свят.

Както споменах в началото на втора глава, искам да отделя специално място на едно от средствата, които Ванга изисква от посетителите си и това е бучката захар. Ванга разказва, че изискването за носене на захар идва от духовете, които се намират в нея,<sup>116</sup> а това изискване има своята цел – да подчини човешката воля на сатанинската воля посредством изпълнението на едно условие. Така в духовен план чрез захарта се осъществява и изпълнението на демоничната воля, чрез поставеното условие от демоните – хората да носят захар. По този начин чрез захарта се покорява; подчинява и обвързва човешката свободна воля с демоничната, като човека се покорява на духовете и изпълнява тяхното изискване. За демоните не е толкова важно предмета (захар или нещо друго), а целта им е поробването на човешката воля! Сега нека преминем към по-задълбочено изследване на пророкуването от християнска гледна точка.

Според Дейвид У. Хувър, автор на книгата „Как да отговорим на окултизма“, първата категория окултна дейност, чрез която въздействат на хората, имащи демонична власт, е популярна под името „предсказание“ (наричана също гадателство). По определение предсказателство или гадание идва от думата „divinare“, което означава „предвиждам“. Следователно предсказание може да се определи като изкуство да се предвиждат и разкриват бъдещи и минали събития и човешки животи и характери. Според него съществува и известна разлика между гадател и ясновидец. Ясновидските видения са спонтанни и сполетяват човека без подготовка

<sup>116</sup> Ангелова, В. Цит. съч., с. 39.

(пример: Ванга), а гадателят използва определени поличби и средства например като: огледала, карти, линии на ръка, махала, захар (конкретен пример отново Ванга) и т.н.<sup>117</sup>

От устата на Ванга са произлезли хиляди пророчества, на които няма да се спрем подробно, тъй като в тази глава правим критичен анализ, но все пак нека да обърнем внимание на някои от най-фрапиращите, с които „святата пророчица” и „Божия служителка” сама се компроментира в светлината на Библията.

В своята статия за Ванга архимандрит Павел Стефанов заключава: „Полуграмотната Ванга във външния си живот се представя за православна вярваща, но нейните възгледи за религията нямат нищо общо с християнството. На въпроса дали вярва в Бога тя отговаря объркано: „Бог не може да има на света, Бог е този свят. Няма Бог в човека, но има човек в Бога” (?). Тя отхвърля и традиционото разбиране за рай и ада: „Това са различни страни на живота без тяло. Ако умрелият е нужен на живите – това е рай” (?). По отношение на Спасителя Ванга фантазира, че Христос „няма фигура”, а бил „огромно огнено кълбо” (?). За най-голям светец тя признава руския монах Сергей Радонежки, който „се превърнал в светлина” (?). Според Ванга всички религии щели да отпаднат, а щяло да остане само учението на Бялото братство (на Ръорих), което щяло да завоюва света, като тръгне от Русия. Тя нарича това учение „огнена Библия” (?). Ванга не вярва в безсмъртието на душата и във възкресението, а в индийския мит за прераждането. Според нейните думи първата ѝ майка била фараонка от Египет, а тя самата няколко пъти се прераждала.

<sup>117</sup> Хувър, Д. Как да отговорим на окултизма. С., 1995, с. 22.

Според нея съветските ракети „очистват” и „освещават” космоса над Русия, а Юрий Гагарин възприел „небесно тяло” (?).<sup>118</sup>

Жени Костадинова споменава в своята книга „Пророчествата на Ванга”, че в Библията се говори за завръщането на Христос и подчертава факта, че Ванга го потвърждава. Но според мен г-жа Костадинова изобщо не е запозната с бъдещите факти около завръщането на Спасителя, а сляпо се доверява на пророчицата, която за съжаление също не е наясно. Ако г-жа Костадинова беше отворила Библията, лично щеше да се убеди в разминаването между пророчеството на Ванга с това, което Светият Божи Дух е разкрил относно явяването на Христос втори път в нетленна плът.<sup>119</sup> Основание за духовна неграмотност на г-жа Костадинова относно Божиите истини, записани в Библията, ми дават не само твърденията, които прочетох от нея, но и изказвания от типа на: „Ванга и Дънов, и двамата посветени, са дълбоко убедени християни и проповядват до края на живота си вярата в Бога като единствен път на човечеството за спасение. И православният Едгар Кейс също казва, че човекът страда, защото не съзнава дълбоката истина на своето битие.”<sup>120</sup>

Искам само да отбележа, че както видяхме до момента, нито Ванга, нито Дънов имат нещо общо с истинското библейско християнство, освен че си служат с изопачени християнски термини и живеят в държава, в която официално се изповядва християнската религия. Напротив, както видяхме, в духовния мироглед на Ванга е залегнала антихристи-

<sup>118</sup> Стефанов, П., архим. Цит. съч.

<sup>119</sup> Костадинова, Ж. Пророчествата на Ванга. С., 1997, с. 63.

<sup>120</sup> Пак там. с. 68.

янската доктрина за прераждането и не само.<sup>121</sup> В Библията Бог разкрива: „И тъй както е определено на хората веднъж да умрат, а след това настава съд...” (Евр. 9:27). След смъртта на човека настава съд, а не прераждане и по-добър живот.

Що се отнася до „православния” Едгар Кейс, само ще отбележа, че той е поредният окултист, „пророк” в Америка от подобен ранг като Ванга, с прозвището „спящия пророк”.<sup>122</sup>

Според Ванга: „Христос отново ще дойде на земята в бели дрехи. Настъпва времето, когато определени хора ще почувстват със сърцето си завръщането на Христос.”<sup>123</sup> А според Библията: „Както светкавицата излиза от изток и се вижда дори до запад, тъй ще бъде пришествието на Сина Човечески; тогава ще се яви на небето знаменията на Сина Човечески; и тогава ще се разплачат всички земни племена и ще видят Сина Човечески да иде на небесните облаци със сила и слава голяма” (Матей 24:27,30). Този факт, Бог го разкрива във видение на свети апостол Йоан на остров Патмос: „Ето, иде с облаци, и ще Го види всяко око, и ония, които Го прободоха; и ще се разплачат пред Него всички земни племена. Да, амин” (Откр. 1:7).

Всички истински християни имат познание и разбиране за Христовата изкупителна жертва на кръста, а Ванга не споменава и нито дума по този най-важен изкупителен момент в историята на света, а занимава хората с окултното учение за прераждането. Отговорът е, че тя просто не знае, тъй като нечистите духове държат духовните ѝ очи затворени за тази спасителна за душата ѝ истина.

<sup>121</sup> Филипов, Д. *Леля Ванга - святост и мъдрост*. С., 1998, с. 73.

<sup>122</sup> Акенбърг, Д., Уелдън, Д. Цит. съч., с. 5-6.

<sup>123</sup> Костадинова, Ж. Цит. съч., с. 63.

Освен разминаването с библейското пророчество за второто връщане на Христос на земята, никъде в Библията Бог не ни дава и основание за подобно твърдение като следното на Ванга относно трансформацията на човешката душа и господството ѝ: „Свети Сергей Радонежки е много голям пророк, най-големия светия, който е вожд на цялото човечество и много помага на хората. Превърнал се е в светлина и излъчва, излъчва..., дори държи цяла Русия като на длан.“<sup>124</sup>

Едно от „благонадеждните“ пророчества на Ванга звучи така: „В последно време ми повтарят [демоните – б.м.] все едно и също: „Не се страхувай! Светът не отива към гибел.“,<sup>125</sup> което е в опозиция в казаното от Божия Дух във второто съборно послание на свети апостол Петър (3:7), а именно, че: „сегашните небеса и земята, съхранявани от същото слово, пазят се за огъня в деня на съда и погибелта на нечестивите човеци“.

Ще цитирам още едно нейно поредно антихристиянско пророчество: „Душите, които живеят в отвъдния свят са 30-годишни – на Христова възраст. Имат зрение, слух, вкус. Някои от тях помагат на живите. А най-добрите се прераждат отново на Земята.“<sup>126</sup> Това са чисто демонични откровения, които целят да успокоят хората и да насочат вниманието им към една илюзия.

Тези твърдения отново са лишени от библейска обосновка и Божието Слово не ни дава подобно основание за такива разсъждения.

Архимандрит Павел Стефанов също отбелязва, че погрешните предсказания и гадания на Ванга

---

<sup>124</sup> Пак там. с. 96.

<sup>125</sup> Пак там. с. 79.

<sup>126</sup> Пак там. с. 73.

нямат чет: „Съчиненият от нея разговор с Хитлер е само началото. Търновският поет Радко Радков, който е бил много близък с покойната Людмила Живкова, сподели в разговор с мен, че петричката врачка ѝ казала за него, че бил „английски шпионин”. Това е не само лъжа, но и клевета. На Александър Бовин Ванга предсказва, че СССР ще окупира Чили и „... скоро червени знамена ще се развяват в много страни на света”. Дори заявява, че България неминуемо ще влезе в състава на СССР. Нещо повече, „Русия ще стане господар на света”. Ванга стига до гротеска, до нелепост, когато забранява на своите клиентки да носят обувки с токчета, защото „пречат на небето”, а един руски писател съветва да оставя ръкописите си отворени през нощта, за да попият „небесни енергии”.<sup>127</sup>

Ценна и уместна е оценката за Ванга на доц. Димитър Попмаринов: „Ванга не е светица, защото православната святост има съвсем друг характер. Православната святост изисква преди всичко съзнателно усилие към приемане, съгласие на човешката воля с Божията. Това се постига с изключително много усилия, след пост и молитви и задължително духовно ръководство. В православната святост има пълно и ясно съзнание за духовните преживявания – няма неконтролируема духовна и телесна дейност, няма насилие над човешката воля. При Ванга е налице т. н. болна, нездрава, черна мистика. В православната мистика при контакти с духовния свят, при явяването на разни образи и видения се подхожда изключително внимателно. Евангелието и отците на Църквата предупреждават, че това обикновено са изкушения, прояви на

---

<sup>127</sup> Стефанов, П., архим. Цит. съч.

злите, тъмните сили, които искат да оплетат вярващия и да го отклонят от пътя му към Бога. Затова отците съветват да се отбягват всякакви видения и образи. Те почти винаги са средство на злите сили да измамят вярващия.”<sup>128</sup>

И още „Ванга действа посредством контакти с падналите нисши духове. Те притежават голяма онтологическа мощ, познание, и поради това могат да предвиждат някои неща. Ванга няма никаква предварителна духовна подготовка – не учи за пост и молитва, за придобиване на християнски добродетели, за духовен живот. Тя използва общи приказки за кръщаване и вярване, колкото да привлече повече хора към себе си, тоест към злите сили, на които служи. Не случайно българските „боготърсачи” около нея не знаят нищо за Бога, а знаят най-вече за нея. Те се кланят на нея, а не на Бога. В един момент тя става божество (ср. изказванията на Светлин Русев). Един християнски светец никога не би допуснал такава прелест. Ако би допуснал такава прелест, то той не би бил светец. За съжаление на Ванга просто ѝ е било наложено да приеме условията на злите сили.”<sup>129</sup>

Св. Никодим Светогорец, виден гръцки духовник от XVIII-XIX век, също предупреждава и съветва: „Макар, по някои явни признаци, да би ти се показало, че ти виждаш истински видения, които ти се дават от Бога, все пак и при такъв случай не бързай да им вярваш. Не се страхувай, че ще насърбиш чрез това Бога. Нашите смирени чувства никога не са неприятни на Бога”.<sup>130</sup>

---

<sup>128</sup> Попмаринов, Д. Цит. съч.

<sup>129</sup> Пак там.

<sup>130</sup> Пак там.

Св. Григорий Синаит, предупреждава: „Щателно и разумно внимавай, ти, който обичаш Бога! Когато вършиш своето дело и видиш светлина или огън вътре или вън от себе си, или образ – например на Христа или на ангел, или някой друг – не ги приемай, за да не си навредиш. Не си гради въображения, а тези, които сами изникват, не ги приемай и не позволявай на ума си да ги запомня”.<sup>131</sup>

Йеромонах Йов Гумеров също констатира ограничението на човека в тяло и наличието на два вида откровения чрез свръхестествена намеса, а именно – откровение от Бога или от демоничния свят (нечистите духове), според отеца трета възможност няма. Той подчертава, че в светлината на Библията всички откровения, които Бог е давал на слугите Си, винаги са имали определена спасителна цел чрез покаяние и отвращение от греха, нещо което (както споменах в началото на книгата си), при виденията на Ванга напълно отсъства.<sup>132</sup>

Почитателите на Ванга и на новите окултни течения са от тези, за които свидетелства Писанието: „Ще дойде време, когато човеците не ще търпят здравето учение, но, водени от своите похоти, ще си насъберат учители да им гъделичкат слуха; те ще отвърнат слуха си от истината и към басни ще се обърнат (II Тим. 4:3-4).

В заключение може да се направят изводите, че свръхестествената способност да се предсказва е силата на нечистия духовен свят, като целта е човек да прехвърли вярата и упованието си от Твореца към творението. Това се доказва от дейността на Ванга, тъй като всички, които са се допитвали до нечистия духовен свят чрез нея, след това са я

<sup>131</sup> Пак там.

<sup>132</sup> Гумеров, Й., иером. - <http://www.pravoslavie.ru/answers/6781.htm>.



издигнали в култ и я боготворят, без да съзнават, че тя е една окаяна грешна душа, погубила себе си завинаги чрез окултната си сатанинска дейност.

Също така, всяка форма на предсказанието, ясновидството и т.н. е опит да се установи Божията воля чрез средства, различни и противоположни на тези, които Бог е посочил, а именно Своя Син Иисус Христос – Пътя, Истината и Живота, и Библията, в която научаваме, че Бог може да ни направи „мъдри за спасение чрез вярата в Христа Иисуса“ (2 Тим. 3:15).

Нека преминем към лечебната практиката на Ванга.

## Лечение

Както вече споменахме във втора глава, основното лечение, което Ванга практикува, се дели на две насоки, състоящи се от даване на съвети, които духовете нашепват на пророчицата и тя ги предава на хората, за да ги изпълнят, и лечение с билки, които също са в основата си препоръчани от същия духовен източник, който до момента разкрихме, че е в основата на дарбата, пророкуването, лекуването, кръщението и както ще видим по-надолу, активно участва и в личния живот на пророчицата.

Факт е, че билките, които Ванга препоръчва за определена болест, носят облекчение, което за определени хора е достатъчно, за да признаят пророчицата за лечителка и светица. Но хората, които имат духовна проникателност, след като са придобили цялостен поглед върху живота и дейността на Ванга, не им е трудно с Божията помощ да разкрият истината и тънката уловка на падналите духове, заложена в тази практика.

Доц. Димитър Попмаринов също пише в тази връзка: „Като служители на злото те знаят от какво боледува човек или какви са проблемите му. За да го склонят да им повярва, те на първо време му помагат в някои негови нисши желания – дори могат да подобрят здравословното му състояние, за да пленят душата му (нека си спомним случая, който описах на 41 страница как Ванга без медицинско образование диагностицираше сериозни увреждания с помоща на демона!). Така той бива пленен от тях и започва да ги почита като Самия Бог. Затова не е чудно, че някои екстрасенси, врачки, познават

кога някой боледува, помагат му с билки, казват му, че ще пътува някъде или къде е загубил някоя вещ и пр. Всичко това удивлява неподготвения човек, който си казва: „Ето, позна!“. Този човек вече е пленник. Методите на лечение, които Ванга използва, нямат нищо общо с християнството – те са обикновен магизъм, изцяло отречен от църквата.”<sup>133</sup>

Следващата точка отново ще ни срещне с враждебния и унищожителен характер на падналите духове.

---

<sup>133</sup> Попмаринов, Д. Цит. съч.

## Кръщаване

Като кратък увод бих искал да разделя християнското кръщение от това, което Ванга практикува. Християнското кръщаване, което се извършва във вода е свято тайнство, извършвано единствено от ръкоположен Божии служител – свещеник, който е овластен от Бога за това. В случая с Ванга и дума не може да става за християнско кръщение, а по-скоро за традиционен обряд, при който тя играе определящата роля, както вече видяме, за даване на името на детето – име, което отново е спуснато от „небето”.

Величка Ангелова в книгата си „Пророчицата Ванга” описва един неприятен момент, който Ванга споделя от своята практика като кръщелница. Смятам, че е добре да се запознаем с него, тъй като в него за пореден път ясно си проличава кой стои зад тази практика: „Съгга разказваше за едно нейно кръщелниче. Силите (духовете) казали как да се казва, но родителите го нарекли с друго име. Веднъж бащата отишъл да пазарува с детето. Оставил го в колата и влязъл в магазина. Детенцето намерило кибрит и щракнало клечка. Изгоряло заедно с колата. Силите от небето казвали: „Вие сменихте името, ние ще сменим детето”. Затова тя беше категорична: „Каквото име ми кажат от небето, това слагам, не питам никой.”<sup>134</sup>

Този случай за пореден път доказва, че децата, които са водени при Ванга, всъщност са предоставяни на падналите духове, които им дават име, и по

---

<sup>134</sup> Ангелова, В. Цит. съч., с. 65.

този начин придобиват някакво право на собственост над тях, тъй като дали по не знание или друга причина техните родители доброволно ги предоставят в ръцете им чрез Ванга. Ясно си проличава отмъстителния и злобен характер на духовете, когато човек се противопостави на тяхната воля.

Смятам, че свидетелствата за окултната сатанинска дейност в живота на Ванга до момента са достатъчно явни, като за кръщаването се доказва, като поредната нечестива духовна практика на пророчицата.

Вследващата точка ще надникнем в личния живот на Ванга и ще подложим на кратък критичен анализ поведението ѝ, като „свят Божи човек”.

## **Личен живот и поведение на пророчицата**

В тази точка ще насочим вниманието към личния живот на Ванга, който засяга нейното съжителство преди всичко с духовете, а след това ще се вгледаме и в поведението ѝ.

Факте, че заниманията с окултизъм и общуването с нечисти духове водят след себе си неблагоприятни последиствия както за занимаващия се с окултизъм, така и за тези, които се ползват от услугите му (случаят с кръстеното дете от Ванга и смъртта му, описани в предишната точка, е достатъчно показателен). Като бивш окултист в една или друга форма днес мога да споделя от опит, че също съм практикувал викане на духове и съм контактувал с тях, а впоследствие не съм могъл да си обясня защо ме сполетява едно или друго нещастие. Както вече знаем, съществата, с които общуват окултистите, са паднали нечисти духове, и едни от първите, които се сблъскват с тяхната враждебна природа към човечеството, са самите контактуващи. Точно поради тази причина потърсих такива моменти в личния живот на Ванга, като сметнах за полезно читателите да се запознаят и с тази страна от живота на пророчицата.

Едно от многото свидетелствата в Библията за плодотворен и спокоен християнски живот гласи, че: „Дето пък е Духът Господен, там има свобода” (II Кор. 3:17). Бих искал това да е базата за сравнение между живота на християнин, който е под грижата на Светия Дух, и между живота на една нещастна

душа като Ванга, която е под контрола на демоничната воля на падналите духове.

Г-жа Величка Ангелова, която е имала възможността да съжителства с Ванга 30 години,<sup>135</sup> споделя в книгата си своите наблюдения и споделеното от Ванга за личния ѝ живот: „Духовете я контролираха за всичко. Един път ѝ наредили: „Стани, вземи четката за паяжина и хвани паяжината”. „Аз станах – раказваше тя, – взех четката, и както си бях по нощница, тръгнах да обирам по ъглите, но гласът ми казва: „Съблечи нощницата, облечи дневната дреха и почисти.” Тя съблякла нощницата си, сложила си пенъора и цяла нощ обирала паяжини.”<sup>136</sup>

„Понякога Ванга вижда духовете да се люлеят като малки деца по завесите, вижда ги в градината, по цветята.”<sup>137</sup>

„Аз имам много излишни неща вкъщи и някои хора си мислят, че съм стисната. На мен не ми се позволява да давам; ако не послушам „силите”, аз ще пострадам, а на който дам без позволение и той ще пострада”.<sup>138</sup>

„Какво да посадя в градината, също ми се диктува от „небето”, какво дърво, какво цвете, някои неща в дома ми силите не харесват и аз веднага ги махам, те ми казват кое къде да поставя.”<sup>139</sup>

„На сутринта на нея ѝ се казва от небето: „Днес ще дойде твоя жених...”<sup>140</sup>

---

<sup>135</sup> Пак там, с. 5.

<sup>136</sup> Пак там, с. 31.

<sup>137</sup> Пак там. с. 33.

<sup>138</sup> Пак там. с. 39-40.

<sup>139</sup> Пак там. с. 46.

<sup>140</sup> Пак там. с. 90.

„Вечер по няколко пъти ме карат да се събличам и обличам, не ме оставят да спя...”<sup>141</sup>

Духовете коментират къде да се постави иконата, саксията с цветя или някои от мебелите. Като правило Ванга се съобразява с техните препоръки.<sup>142</sup>

„Не ми дават покой. Когато заспя, ме будят и викат: „Ставай време е за работа!”<sup>143</sup>

„Веднъж силите ме накараха да направя нещо – сподели с мен тя, – аз реших да се възпротивя. Бях на най-горното стъпало в Петрич в къщата. Тогава огромна сила ме грабна и ме отхвърли на най-долното стъпало. Опитах да стана. Почувствах силна болка, бяха ми счупили крака.”<sup>144</sup>

Следващото свидетелство на Рафаел Дасон – бивш медиум, т.е. посредник между демоничния и нашия свят, също свидетелства за тяхната агресивност, когато човек им противостои и не им се покорява. Хубавото е, че той е преминал тази битка и е освободен от окултизма: „Мнозина са страдали и в края на краищата са стигнали до лудост, когато са се опитвали да се освободят от окултните практики, след като веднъж са започнали да се занимават с тях. Домове са били разбивани, самоубийства и умопомрачение са поразявали веднъж въвлечените в тази дейност, когато са дръзвали да поискат освобождение от нейната власт. Избавените могат да благодарят единствено на Бога за Неговата благодат и милост”<sup>145</sup>

---

<sup>141</sup> Пак там. с. 93.

<sup>142</sup> Филипов, Д. Цит. съч., с. 72.

<sup>143</sup> Костадинова, Ж. Цит. съч., с. 79.

<sup>144</sup> Ангелова, В. Цит. съч., с. 34.

<sup>145</sup> Акенбърг, Д., Уелдън, Д. Факти за окултизма. С., 2000, с. 6-7.



Доц. Димитър Попмаринов също потвърждава, че има още много свидетелства, изнесени от близки на Ванга особено след смъртта ѝ за случки, които ясно показват действия и прояви на нечисти сили. Според него Ванга явно е осъзнавала с какви сили има работа, тъй като е действала със заплахи и не е разрешавала да се разкрива какво е говорела по време на транс.<sup>146</sup>

От цитатите до момента можем да направим няколко извода за личния живот на Ванга, който всъщност е почти 24 часа под контрола на демоничните сили. Както видяхме, тяхното посегателство над свободната воля на Ванга се простира във всяка нейна област от живота. Под техен контрол става всичко, дори подредбата на предметите в дома ѝ. Друг въпрос е психологическият тормоз, лишението от сън, посегателството над физиката ѝ, което граничи с опит за убийство, като следствие е травмата – счупен крак. На Ванга ѝ се казва даже кога ще дойде нейният жених, за който няма да се учудя, ако прочета някъде, че Ванга е била заставена от духовете да се ожени за него, взимайки предвид характера на падналите духове и отправените заплахи към нея.

Друга съществена част от живота ѝ е нейното поведение, което не съответства на поведението на един християнин и Божи човек. Нека да приведем още два цитата:

„Не обичаше да я наричат „бабо“. Когато някой я наричаше така, тя отговаряше: „Да набабнеш.“ Абе тия хора няма ли да разберат, че тялото остарява, но то е нищо, все едно окачено палто на закачалката, а душата не остарява, тя остава на Христо-

---

<sup>146</sup> Попмаринов, Д. Цит. съч.

ва възраст.”<sup>147</sup> Изказването „да набабнеш” граничи с клетва, то е недопустимо да излезне от устата на един свят човек.

Когато Георгий Грабовой („човекът – рентген”) (бел. моя – той е известен мошеник обещал да възкреси децата от Беслан, но го осъдиха и сега е в затвора) не се съгласява с диагнозата, поставена на един човек от Ванга, тогава той бива поруган от нея с най-грубите думи, на които Ванга е способна, че чак на стоящите хора им е станало неудобно от нейната проява – споделя племенницата ѝ Краси-мира.<sup>148</sup>

Да наругаеш някой така, че да се засрамят околните от думите ти само заради това, че той не е съгласен с теб, вече говори за духовно беден и слаб човек, и на второ място за много ниско ниво на възпитание и култура, което също не е присъщо на Божи служител. Всъщност циничният речник и клетвите са присъщо явление за окултистите.

Вярвам, че всеки, който се запознае с тази област от живота на Ванга, ще се съгласи, че съдбата на Божия служител не е такава, каквато я видяхме до момента, и че това не е християнският живот, който ни е описан в Библията.

Е, как мислите? Дали тези духове са Божии пратеници и изпълняват Неговата воля, като издевателстват върху тази нещастна и окаяна душа?

Всички факти и доказателства сочат към едно, че Ванга е един нещастен човек, жертва на падналите духове, който посредством подчинението на волята си на тяхната става техен инструмент срещу Божиата воля и Божието царство.

---

<sup>147</sup> Ангелова, В. Цит. съч., с. 56.

<sup>148</sup> Стоянова, К. Ванга и последното време, с. 113.

## „Църквата” на Ванга

Местността Рупите е магнетична и привлича хиляди хора не само от страната, но и от чужбина. Всеки ден се нижат върволици от „богомолци”, които искат да се поклонят на гроба на пророчицата Ванга и да запалят свещ за здраве и късмет в храма „Света Петка”, вдигнат приживе от светицата. Заради нея цялата околност се смята за свята от населението в Петричкия регион. Дълги години Ванга гадае бъдещето на хората и им помага в схлупена къщурка край църквата. Оттогава силна енергия се излъчва на това място, твърдят миряни. „Все повече пристигат и чужденци – от Испания, Франция, Англия, Русия, Германия, Финландия, Норвегия. А с македонци и гърци е пълно”, уточнява управителят на комплекса Серафим Иванов. Заради хилядите посетители фондация „Ванга” построява манастирски комплекс.<sup>149</sup>

За Рупите е писано и говорено много. За личността на пророчицата Ванга – също. Въпреки това обаче и мястото, и сляпата жена са обвити в мистерия. Преди много години там е съществувало древно селище, затрупано от изригналия вулкан Кожух, но по данни на архимандрит Павел Стефанов местността Рупите се намира на мястото на древно езическо капище.<sup>150</sup>

Според Ванга хората, живяли в него, били високи и едри, обличали се в тънки и блестящи като

<sup>149</sup> Симеонов, Вл. Рупите станаха балкански Ерусалим. -

[http://www.standartnews.com/archive/2005/05/28/supplement/s4448\\_13.htm](http://www.standartnews.com/archive/2005/05/28/supplement/s4448_13.htm).

<sup>150</sup> Стефанов, П., архим. Цит. съч.

станиол дрехи и били много просветени. Ванга се е преместила да живее там заедно със семейството си.<sup>151</sup>

След като се запознахме вече с постоянното водителство на падналите духове и изпълнението на волята им от Ванга, отново се натъкваме на тях. Когато питат Ванга защо стои на това място в Рупите, тя отговаря: „Аз имам определено време колко да стоя тук. Това място тук е много особено. Служи ми като акумулатор и от него аз черпя енергия и сила... Аз съм поставена тук! Тези, които идват при мен, са много объркани и аз трябва да ги напътствам – едните намират после вярната посока, а другите не достигат изобщо до нея. Аз съм представител! – подавам на заблудените и отчаяните ръка и ги насочвам накъде да вървят!”<sup>152</sup>

Ако Ванга е поставена от духовете (както сама тя твърди) да помага на хората, защо не ги предупреждава за идващия Божи гняв, който ще погълне нечестивите поради делата им, както проповядваха всички мъже на вярата, Самият Христос и всички искрени и загрижени за човечеството християни, които посочваха и продължават да посочват покаянието и вярата в Христос като спасение? Истината е, че Ванга е поставена там от нечисти духове, които държат самата нея в несигурност за собствената ѝ душа, неведение и духовна бедност по отношение на библейските спасителни истини. Както вече видяхме, тя сподели своите страхове, когато свещеникът ѝ казва, че нечист дух се е проявил чрез нея и го е наругал.

---

<sup>151</sup> Попмаринов, Д. Цит. съч.

<sup>152</sup> Стоянова, К. Ванга, с. 20.

Години наред тя се е зарежда от това място и приема посетители. „Някога тук е горял страшен огън, а този хребет над нас крие една голяма тайна”, казва пророчицата за Рупите.<sup>153</sup>

Любка, сестрата на Ванга, споделя: „Тази местност Рупите, от която тя не се отделя вече години наред, я привлича много и аз не мога да разбера с какво. Но тя си знае! На мен лично това място ми действа много потискащо и угнетяващо, така въздейства и на много други хора (като човек, който изследвам проявите на окултизма и лично съм усещал окултната демонична атмосфера мога да отбележа, че потискащото угнетяващо усещане е типично за места с по-наситена демонична активност). Но Ванга каза, че там чува гласове, които й говорят много неща”.<sup>154</sup>

През 1992 г. пророчицата построява църквата „Св. Петка Българска”, която се превръща в място за поклонение за хиляди болни и страдащи. Иконите са рисувани от известния художник проф. Светлин Русев, образите на светците обаче са прекалено реалистични и не се одобряват от Св. Синод. Съвсем не по християнски е погребана и самата пророчица. Гробът и е облепен от вътрешната страна с плочки.<sup>155</sup>

Отец Димитър от варненския храм „Св. Николай Чудотворец” е сред най-големите противници на делото на Ванга. В неговата църква се правят специални служби, в които хората се молят за душите на всички врачки, баячки и гадателки.<sup>156</sup>

---

<sup>153</sup> Попмаринов, Д. Цит. съч.

<sup>154</sup> Стоянова, К. Ванга, с. 18.

<sup>155</sup> Попмаринов, Д. Цит. съч.

<sup>156</sup> Петкова, П. Цит. съч., с. 81.

Ванга има проблеми с Православната църква не само по линия с врачуването си, но и с „храма“ си, който от Синода смятат, че не е каноничен и отказват да пратят свещеници за освещаването му.<sup>157</sup> Че нейната „църква“ не е богоугодна, показват и няколко незначителни на пръв поглед събития, случили се в дните около откриването ѝ. Първо от обкръжението на Ванга не могат да намерят брокат (копринен плат със златни или сребърни нишки) за владишкия престол. Второ притеснително събитие е, че при слагането на кръста той се килва. Сякаш за да подсказже още веднъж, че има нещо нередно в тази „църква“. Сляпата Ванга чувства килването на кръста и се притеснява. Заръчва веднага да го оправят.<sup>158</sup>

Ванга умира на 10 август 1996 г. Погребана е до построената от нея църква „Св. Петка“ в Рупите, в която активно се поддържа култът към врачката. Там фондацията „Ванга“ е оформила „манастирски“ комплекс, парк и езеро. Когато изкачва Еверест през 2004 г., алпинистът Петко Тотев носи „икона“ на непризнатата от никого „светица“ Ванга, рисувана от Светлин Русев. Симеон Сакскобургготски при посещението си на Рупите пали свещ и се покланя на гроба на Ванга.<sup>159</sup>

В заключение можем да кажем, че на първо място Рупите е една окултна местност, посочена на Ванга от демоничните сили, които са я обладали. Това го доказва нечистото духовно потискащо и угнетяващо въздействие върху много хора, което говори за липса на Божието присъствие там. Второ, „църквата“, която Ванга построява е по-скоро са-

---

<sup>157</sup> Пак там. с. 82.

<sup>158</sup> Пак там. с. 82.

<sup>159</sup> Стефанов, П., архим. Цит. съч.

танинско капище – свърталище на паднали духове, отколкото Божи дом, а окултните „икони“ на проф. Светлин Русев го доказват. Аз съм очевидец на това капище, тъй като, както споделих в началото, съм бил поклоник на Ванга, и като всички останали съм се покланял на гроба ѝ.

В тази маркирана от демоните територия лично съм разговарял с хора, които твърдят, че Ванга им говори от отвъдното, което според Библията е невъзможно. Дори има книга с такова заглавие „Ванга говори от отвъдното“. Истината е, че не Ванга говори от отвъдното, а отново тези демонични сили, които приживе на пророчищата подготвиха сърцата на хората за това окултно явление, а сега вече спокойно работят с тези духовно бедни души, които си мислят, че пророчищата им е с тях и им помага и ги съветва. Истината е, че ако не се отвърнат от окултизма, когато напуснат този свят, ще видят истинското лице демоните, но ще бъде твърде късно за покаяние.

Предоставената ни информация до момента по-скоро ни предупреждава, че „църквата“, къщата музей на Ванга, „манастирският“ комплекс са място със силно изразена демонична активност и нечисто духовно присъствие, което не само че е нежелателно и непрепоръчително за посещения, но дори опасно.

Нека не забравяме и думите на доц. Димитър Попмаринов: „Забележете, че в нейната „църква“ няма богослужения, а е като мавзолей.“<sup>160</sup> Напълно подкрепям трезвото духовно становище и на г-н Николай Фенерски: „В постройката, наричана от някои „църква на Ванга“ от стената гледа мрачно

---

<sup>160</sup> Попмаринов, Д. Цит. съч.

портретът на вещицата. Нормалният човек изтръпва от страх, когато го погледне. Вангелия Гущерова е поредната велика българска мърсотия.”<sup>161</sup> Колкото и да са силни тези думи – за наше огромно съжаление са истинни.

---

<sup>161</sup> Фенерски, Н. Още веднъж за великите български мърсотии. - <http://www.dveri.bg/content/view/7437/64/>, 15 октомври 2008.



## Заклучение

В настоящата книга проследихме възникването и развитието на феномена – Ванга, като изследвахме живота и делото ѝ от християнска гледна точка в светлината на Библията и като същевременно се позовахме на достоверни източници и авторитетни личности с духовен опит в сферата на окултните явления.

Основната информация в първа глава почерпах от близки роднини: Любка (сестра на Ванга), Крамира Стоянова (нейна племенница), Димитър Гайгуров (племенник на Ванга), приятели като Величка Ангелова (прекарала 30 години с пророчицата) и други познати на Ванга, тъй като тази глава основно ни предостави въвеждащи биографични данни за живота на пророчицата, свръхестествената намеса на духовния свят, началото на проявата на „дарбата“ и развитието ѝ.

Във втора глава разгледахме по-детайлно основната дейност на Ванга сред обществото и елита, която се изразява в пророкуване, лечение и кръщаване, като не изпускахме от вниманието си и духовния източник, който се намира в основата на споменатите практики.

Трета глава ни представи научен критичен анализ.

Четвърта глава ни запозна с християнски критичен анализ, като основен източник на информацията за него беше Свещеното Писание и също така практическият опит на свещеници, богослови

и душегрижители с опит в духовната сфера и окултизма.

Направените изводи дават основание да заключим, че:

1. В детска възраст Ванга претърпява злополука с фатален край за нейното зрение. След което започва да се проявява нейната „дарба” първо чрез сънища, а след това посредством директен духовен източник – дух (духовна личност). Тук ще отворя една скоба за пояснение.

Интересно е наблюдението на св. Йгнатий Брянчанинов, който подчертава две категории хора, които са способни да влязат в общение с падналите духове и причините и обстоятелствата, които водят до него. Те са следните:

I. Хора, способни към общуване по своя естествен строй (по природа);

II. Хора, на които духовете им се явяват по повод някакво особено обстоятелство от живота им.<sup>162</sup>

Случайно или не, случаят с Ванга попада във второто описание. Дали този нещастен инцидент с върхушката и ослепяването е причината за започването на Ванга да гледа и по-късно предпоставка на злия дух да се яви в образ на конник, със сигурност не знаем, но това незнание няма да ни попречи в изводите и заключението, тъй като те са базирани на факти и доказателства. Начинът, по който духовете осъществяват контакта си с Ванга, изявения им характер, налагането им на своята воля, заплахите им, лъжепророчествата им, еретическите им учения и откровения, психическия и физическия тормоз, който нанасят на пророчицата – това

---

<sup>162</sup> Елисеев, В. Цит. съч., с. 56.

са само част от многото доказателства за природата на падналите духове, нечисти демонични сили, чийто характеристиките са описани в Библията.

Забележете, че конникът (демонът, явил се в този образ) няколкократно е посещавал Ванга при кладенеца (както тя споделя), при което тя просто е разговаряла с него. За нечистите духове е типично да търсят контакт с хората и Библията и историята го доказват, но по-важното е, че щом не са отблъснати или поставени под съмнение и изпитване от страна на човека, те започват по-уверено и по-напористо да завземат територии в ума и съзнанието му. След тези срещи на демона с Ванга можем да проследим и следващата му стъпка, а именно, когато той вече се чувства приет от нея и директно и властно ѝ изявява съвместната им бъдеща дейност. За по-голяма достоверност и автентичност се проявява чрез нея, след като поставя Ванга под кандилото на иконата „Рождество Христово“, което за пореден път показва лицемерната му природа и потвърждава думите на Бога в Библията – да не се вярва сляпо на духовете, а да се изпитват. Вижте, че в случая с Ванга може да се проследи развитие на окултния феномен. В начало той се проявява като сънища и съновидения до момента, в който последва пълно обладаване и изпадане в транс посредством налагането на демоничната воля, независимо дали Ванга иска духовете да се изявяват и говорят чрез нея или не.

А реакцията на Ванга към явилите ѝ се духове и покорството ѝ да им служи е първата стъпка към последвалите събития от свръхестествен характер – появата и развитието на дарбата да предсказва

посредством духа, да лекува (предимно) с билки и да кръщава.

2. Също така наблюденията, практиките и анализите на духовници като: архимандрит доц. Павел Стефанов, руския духовник йеромонах Анатолий Берестов, йерей Владимир Елисеев, архимандрит Серафим Алексиев, доц. Димитър Попмаринов, отец Добромир Димитров, св. Никодим Светогорец, св. Григорий Синаит, св. Йгнатий Брянчанинов и други, също доказват, че Ванга е поредната жертва на падналите духове и техен инструмент в реализирането на пъклените им планове срещу човечеството – в случая хората в България, и извън нея в международен мащаб, като посредством антихристиянските убеждения и практики на Ванга ги отклонят от Божия Син и наш Изкупител и Спасител Иисус Христос и Неговото учение, и се стремят да ги повлекат със себе си в пъкъла. Фактите и доказателствата посочват и утвърждават, че Ванга не притежава никаква „дарба“ за каквото и да било предсказание, лекуване или кръщаване, а че духовете, които са в нея и се изразяват чрез нея, са в основата на всичко, за което зависимостта на Ванга от тях е поредното доказателство.

3. Относно дейността ѝ сред политическия елит можем само да съжаляваме за този момент, в който тази духовна сквернота достигна и управляващите страната ни.

С оглед на цялата информация предоставена в тази книга се прави изводът, че от християнска гледна точка животът на Ванга след придобиването на демоничното нечисто бесовско присъствие в нея и практиките и делата, които я съпровождат

по-късно, могат да се категоризират като духовно и материално скверни и богохулни.

Духовно осквернен е животът на Ванга, защото цялата ѝ личност дълго време е вдъхновявана почти за всичко (да не кажа за всичко) от нечистите духове и е тяхно обиталище и до края техен инструмент. Тя така и не се отрича от заниманията си с духовете и от духовно скверния си живот пред Бога.

Материално осквернено е всичко, което посредством Ванга има материален израз, като се започне от подредбата в къщата ѝ и се стигне до фалшивата ѝ „църква“, която е върхът на наглостта на падналите демони.

За съжаление, както отбелязва архимандрит Павел Стефанов: „И днес все още има хора, които се стремят чрез лъжехристиянски средства да увековечат пагубния култ към покойната Ванга от Петрич, като я представят едва ли не за светица и богиня. След нейната смърт редица врачки и вещици претендират, че са наследници и приемници на Ванга и дори че тя лично им била предала „дарбата“ си. Всеки от тези окултисти ругае и отрича другите претенденти за нейната слава. Затова нека се вслушаме в трезвото предупреждение на св. апостол Павел: „Да не бъдем вече младенци, люлени и увличани от всеки вятър на лъжливо учение, по лукавството на човеците, по хитротата изкуство на измамата“ (Послание на свети апостол Павла до Ефесяни 4:14).<sup>163</sup>

В Библията няма описан нито един случай, в който Светият Дух да се намесва така брутално и да се проявява без желанието и съгласието на човека.

---

<sup>163</sup> Стефанов, П., архим. Цит. съч.

Няма записано свидетелство нито в Библията, нито в историческите документи, което да ни информира, че подобно окултно явление се е проявявало в живота на Христос, апостолите, апостолските ученици и всички други истински християни. Истината е, че не съществува дори най-малка вероятност за такава брутална намеса от Негова страна, иначе щяхме да я видим първо в живота на Божия Син Иисус Христос, Който бе изцяло под ръководството на Светия Дух, и Чийто живот Бог остави за пример. Не е присъщо на Божията природа и характер да говори чрез някой като го поставя в транс (състояние неблагоприятно за нормалната психична дейност на човека) и да потиска волята му. Това е присъщо единствено на нечистите духове. И така, ако не можем да намерим и следа от такова действие от страна на Бога в живота на Христовото служение, което за 3 години внесе най-много духовна и морална светлина и чрез Христовите проповеди на земята се казаха най-големите истини, тогава на какво основание допускаме, че Бог ще издевателства така над човека за да даде „ново духовно откровение“? Да не говорим, че духовната ориентация на Ванга, както видяхме, е в пряка опозиция на Бога и Неговите истини, вече записани в Библията, което е поредното доказателство за нечист духовен източник. Невъзможно е Светият Дух да произнася хули чрез Ванга с властен заповеднически тон, от който хората да изтръпват и да ги обзема ужас (да не забравяме и хулите против свещеника). Библията говори за два духовни източника - Бог или духовете на мрака, които се представят за духове на починали хора и подмамват техните роднини,

които, обзети от мъка по умрелите, търсят утеха. Да се сбърка тази демонична проява на бесовете и да се припише като проява на Божия Дух, е свидетелство за духовен мрак и непознаване на Божия характер, който човек може да опознае, когато чете и изучава Библията.

Искам също да отбележа, че дори от медицинска гледна точка по време на транс в мозъка на човека протичат опасни физиологически процеси. Човешкият мозък работи в три режима: на бодърстване, на бавновълнов сън и режим на парадоксален сън. По време на транс в мозъка се наблюдава високоамплитудна хиперритмична активност, която изключва всеки от трите режима в човешкия мозък. В нормалната си функция мозъкът работи винаги в един от тези три режима, което доказва, че транс състоянието е ненормално явление. Заключение е, че изпадането в транс, дори и на физическо ниво, е твърде опасно!<sup>164</sup>

В Светото Писание Бог казва: „Затова Моят народ е закаран в плен – защото няма знание; а и почтените им мъже умират от глад и множеството им съхне от жажда; (Ис. 5:13) и „Народът Ми загина от липса на знание;” (Ос. 4:6). В тези стихове се подчертава на първо място – липса на духовно знание, което е основна причина за отстъплението на народа от Бога, което го довежда до мизерно духовно и материално съществуване, защото народът се отказва от Божиите повеления и избира да ходи по собствените си пътища. Затова Бог допуска от опит да вкусят плодовете от отстъплението си с цел да се

<sup>164</sup> Берестов, А., „Числото на звяра”. С., Св. Апостол и евангелист Лука, 2004. с. 84, 86.

отрезвят, отвърнат от езическите окултни учения и се обвърнат отново към Него.

За съжаление огромен процент от българския народ покрива образа на израелския народ по отношение липсата на духовно знание за Бога, Неговата природа, характер, действия и цели за доброто на човечеството. С увличането си по вече свободно навлязлите и практикуващи се окултни учения народът ни сляпо им се доверява, без да се замисля за бъдещето на душата си. По този начин той демонстрира незнание относно духовната основа на окултизма и неговите сериозни последствия.

Факт е, че Библията говори за пророци и пророчества: „а святите човеци са говорили от Бога, движени от Светия Дух.” (II Пет. 1:21), но също така предупреждава за лъжепророци (Мат. 7:15-16) и антихристи движени от бесовки нечисти духове. С оглед на предоставената информацията за Ванга, смятам, че тя няма нищо общо с Божия Свети Дух. И това аргументирано се доказва от плодовете в живота и дейността на пророчицата.

Вярвам, че у читателя не остана никакво съмнение относно нечистата духовна същност на духовете с които Ванга е влезла в тясна връзка?

Този пример в живота на Ванга само доказва, че Библията е истинна и актуална книга, и че предупрежденията в Божието Слово (относно изпитването на духовете дали са Бога) не са за подценяване и пренебрегване.

Единствената истинска и достоверна информация се намира в Библията - един напълно завършен сборник, в който Бог е дал на хората като наръчник във всяка област от живота им тук на земята,



като дори е преминал границите отвъд смъртта и е открил и бъдещия живот във вечността с Него. Просто няма нужда от други специални откровения и учения, появили се доста по-късно (Агни йога, и т.н.), защото в Божието Слово вече всичко е дадено. Още повече е невъзможно и абсурдно от гледище на логиката да си представим, че Бог, Който веднъж вече ни е разкрил необходимото в Библията, решава да дава нови пророчества и избира да говори чрез Ванга - и то абсолютно противоречащи неща на това, което вече е изявил и авторитетно е казал в Светото Писание. Това налудничево твърдение обесмисля всичко, което Бог е направил до момента за човечеството. Такива „допълнения” към Библията можем да намерим и в сектантското окултно учение на мормоните и още мнозина други. Истината е, че християнството не познава такъв Бог, Който периодично се коригира и допълва.

Нека последваме примера на нашите братя и сестри от I век, които, просветлени от Божието Слово, се обърнаха към възкръсналия Спасител Иисус Христос. Те загърбиха бесовските окултни учения, като го доказаха на дело с изгарянето на всякакъв вид окултна литература, която притежаваха, преди да ги озари Истината и да се отворят духовните очи на сърцата им (Деян. 19:18-19).

И нека никога да не забравяме:

„Имаме Небесен Отец, Който е доказал любовта Си към нас, като ни е изпратил Христос за наш Спасител. Той ни е показал, че високо ни цени. Ако Той е достатъчно загрижен да храни птиците и за лилиите да са прекрасни в красотата си, няма ли също така да задоволи всяка нужда на децата Си

във времето и вечността? Вместо да се тревожим за бъдещето и да се опитваме да съберем информация за него, трябва да се доверяваме на Господа, че ще задоволява нуждите ни ден след ден. Вярвацият, който следва този път, ще открие радост, мир и дълбоко задоволство”.<sup>165</sup>

Р. Де Хаан

Бог да опази за напред България от подобни окултисти, които водят себе си и хората към погибел!

---

<sup>165</sup> Хувър, Д. Цит. съч., с. 22, 29.

## Препоръчителна литература:

1. Авдеев, Д. Православна психиатрия. Света Гора, Атон, Славяно-български манастир „Св. вмчк Георги Зограф“, 2004.
2. Акенбърг, Д., Уелдън, Д. Факти за окултизма. С., 2000.
3. Алексиев, архим. С., Болна и здрава мистика. С., 2004.
4. Андерсън, Н., Победа над мрака., С., 1994.
5. Андерсън, Н., Разчупване на оковите., С., 1996.
6. Берестов, А., йером. Числото на звяра. С., 2004.
7. Берестов, А., йером. Узаконените магьосници.
8. Елисеев, В., йерей. Православният път към спасението и източните и окултните мистически учения. С., 1995.
9. Хувър, Д. Как да отговорим на окултизма. С., 1995.
10. Кох, К., Между Христос и сатана. (Книгата я има на руски език „Между Христом и сатаной“).
11. Кох, К., Окултното робство и освобождението.
12. Кох, К., Суеверието.
13. Коха, К., Душепопечение и оккультизм. (Кох, К., Духебрижителство и окултизъм).
14. Koch, K., Christian Counselling and Occultism. Grand Rapids, Michigan, Kregel Publications, 1972. (Кох, К., Християнско съветване и окул-тизъм).

## БИБЛИОГРАФИЯ

1. Авдеев, Д. Православна психиатрия. Света Гора, Атон, Славяно-български манастир „Св. вмчк Георги Зограф“, 2004.
2. Акенбърг, Д., Уелдън, Д. Факти за окултизма. С., 2000.
3. Алексиев, архим. С., Болна и здрава мистика. С., 2004.
4. Андерсън, Н., Победа над мрака., С., 1994.
5. Андерсън, Н., Разчупване на оковите., С., 1996.
6. Ангелова, В. Пророчицата Ванга. Единствената връзка между небето и земята. С., 2006.
7. Берестов, А., иером. Числото на звяра. С., 2004.
8. Библия, С., 1982. (СИ)
9. Библия, С., 2006. (РИВ)
10. Библия, С., 2002. (РИВ)
11. Гобриянов, В., Феноменът Ванга. С., Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 1995.
12. Бонджолова, В., Буров, С., Илиева, М., Пехливанова, П., Съвременен тълковен речник на българския език (с приложения, второ преработено и допълнено издание). С., 1995.
13. Вълчинова, Г. Балкански ясновидки и пророчици от XX век. С., 2006.
14. Георгиев, Л. Среци с Ванга. С., 1996.
15. Дачков, Я. За окултизма на партията. - <http://www.dveri.bg/content/view/6653/172>, 21 май 2008.
16. Димитрова, Д., и Костадинов, Б., Ванга говори от отвъдното. Варна, 2002.
17. Димитров, Д, свещ. Какво е отношението на БПЦ към врачките? - <http://pravoslavie.bg/content/view/2109/252/>.
18. Дюкет, М., Моят живот с духовете. С., 2001.
19. Дюлгеров, Д. и Цоневски, И., Православно догматическо богословие. С., 1936.

20. Елисеев, В., йерей. Православният път към спасението и източните и окултните мистически учения. С., 1995.
21. Кенън, Д., Те вървях с Исус. С., 1998.
22. Костадинова, Ж. Пророчествата на Ванга. С., 1997.
23. Крачунов, Б. От смърт към живот. С., 2007.
24. Милева, К., Съновникът на Ванга. Ню медиа груп, 2008.
25. Над 3000 наркомани излекувани безплатно в Московски православен център. - [http://news.ibox.bg/news/id\\_1851239227](http://news.ibox.bg/news/id_1851239227), 23 март 2004.
26. Петкова, П. Шифърът на Ванга. С., 2006.
27. Попмаринов, Д. Цит. съч. - <http://www.kaldata.com/forums/lofiversion/index.php/t26862.html>.
28. Първанова, Л. Дядото на Татарчев осъдил Убийците на Алеко. – Стандарт, № 4589, 16 октомври 2005.
29. Сидоров, Валентин Михайлович. - [http://www.biograph.ru/bank/sidorov\\_vm.htm](http://www.biograph.ru/bank/sidorov_vm.htm).
30. Сидоров, В. Людмила и Ванга. С., 1995.
31. Сидоров, В. Людмила и Вангелия. - <http://www.agniyoga.ru/off-line/>.
32. Симеонов, Вл. Рупите станаха балкански Ерусалим. - [http://www.standartnews.com/archive/2005/05/28/supplement/s4448\\_13.htm](http://www.standartnews.com/archive/2005/05/28/supplement/s4448_13.htm).
33. Стефанов, П., архим. Ванга. - <http://www.symvol.org/ocms/opencms/rm/kultowe/balgarski/vanga>.
34. Стоянова, К. Ванга. С., 1989.
35. Стоянова, К. Ванга и последното време. С., 2004.
36. Стоянова, К., Истината за Ванга. С., 1996.
37. Тошева, Н., Ванга автентично. С., 2006.
38. Фенерски, Н. Още веднъж за великите български мръсоти. - <http://www.dveri.bg/content/view/7437/64/>, 15 октомври 2008.
39. Филипов, Д. Леля Ванга - святост и мъдрост. С., 1998.
40. Хувър, Д. Как да отговорим на окултизма. С., 1995.
41. Цветкова, Б., Ванга – живот за хората. С., 1998.

42. Koch, K., Christian Counselling and Occultism. Grand Rapids, Michigan, Kregel Publications, 1972.